

SGS QUALIFOR
(Associated Documents)

Number:

AD 33-07

Version Date:

8 June 2015

Page:

1 of 68

Approved by:

Gerrit Marais

SGS QUALIFOR
FOREST MANAGEMENT STANDARD FOR CROATIA
STANDARD ZA GAZDOVANJE ŠUMAMA U HRVATSKOJ
MAY 2014

This checklist presents the SGS Qualifor standard for forest certification against the FSC Principles and Criteria. This standard forms the basis for:

- Development of a regional standard
- Scoping assessment
- Certification assessment
- Surveillance assessment
- Information to stakeholders on the assessment criteria used by SGS Qualifor

Lista provere predstavlja SGS Qualifor standard za sertifikaciju gazdovanja šumom u skladu sa FSC principima i kriterijumima. Ovaj standard predstavlja osnovu za:

- Razvijanje regionalnih standarda
- Procenu polja rada
- Procenu za sertifikaciju
- Nadzornu procenu
- Informacije koje se daju zainteresovanim stranama o kriterijumima sertifikacije korišćenim od strane SGS Qualifor-a

PHYSICAL ADDRESS	International		Local
		SGS QUALIFOR Huawei Office Park - Building 1 - 128 Western Services Road, Woodmead 2191 Johannesburg - South Africa	SGS Slovakia Kysucká 14 040 11 Košice Slovakia
CONTACT	Person:	Natalia Marius	Milan Tóth
	Telephone:	+598.2.600.3.600 +598.95.02.00.86	+421 (0)55 6783128
	Email :	forestry@sgs.com	Milan.Toth@sgs.com
	Web address:	http://www.agriculture-food.sgs.com/en/Forestry/	

CHANGES SINCE THE PREVIOUS VERSION OF THE STANDARD**IZMENE U ODNOSU NA PRETHODNU VERZIJU STANDARDA**

Section	Change	Date
	Changes throughout	

ADAPTATION OF STANDARD TO MEET LOCAL REQUIREMENTS AND THRESHOLDS PRILAGOĐAVANJE STANDARDA LOKALNIM ZAHTEVIMA I NORMAMA

The objective of local adaptation of the SGS Qualifor standard is to:

- i. identify any aspects of the standard that may be in conflict with legal requirements in the area in which the standard is to be used, and if such a conflict is identified shall evaluate it for the purposes of certification in discussion with the involved or affected parties. Conflict only occurs where a legal obligation *prevents the implementation of* some aspect of the generic standard. It is not considered a conflict if the requirements of the generic standard exceed the minimum requirements for legal compliance;
- ii. identify any aspects of its generic standard, which specify performance thresholds lower than the minimum legal requirement in the country concerned. If any such differences are identified the relevant thresholds shall be modified to ensure that they meet or exceed the minimum national requirements.
- iii. add specific indicators (with appropriate means of verification if required) and/or cross-references to the identified documentation to evaluate compliance with key requirements of the national and local forest laws, administrative requirements and multi-lateral environmental agreements related to the FSC Principles 1 - 10.
- iv. take account of the national context with regards to forest management;
- v. take account of national environmental, social and economic perspectives;
- vi. ensure that the standard is applicable and practical in the country concerned;
- vii. ensure that the standard is applicable and practical to the size and intensity of management of the Forest Management Unit concerned;
- viii. address specific issues that are of general concern to any stakeholder group in the country concerned.

Cilj lokalnog prilagođavanja SGS Qualifor standarda je sledeći:

- i. identifikovanje svih aspekata standarda koji mogu biti u suprotnosti sa pravnim zahtevima područja u kojem se standardi upotrebljavaju. U slučaju identifikovanja neusaglašenosti, u svrhu sertifikacije, one se moraju proceniti u saradnji sa umešanim ili pogođenim stranama. Neusaglašenosti postoje jedino u slučaju gde

SGS QUALIFOR is not required to seek or develop a consensus with regard to the modification of our generic standard. SGS Qualifor will however make meaningful accommodation of stakeholder concerns and will be guided in this by:

- i. our knowledge of the indicators and means of verification that have been included in other, FSC-accredited, regional, national or sub-national standards, with regard to the issues raised;
- ii. advice provided in writing by the FSC National Initiative in the country concerned as to the likelihood that a proposed modification would have the support of the majority of the members of each chamber of an FSC working group active in that country;
- iii. advice provided in writing by an FSC Regional Office covering the country concerned, as to the likelihood that a proposed modification would have the support for the majority of FSC members of each chamber in the region.
- iv. the scale and intensity of forest management.

SGS QUALIFOR should be able to demonstrate that the requirements of the locally adapted generic standard are broadly in line with the requirements of other FSC-accredited national standards applicable to similar forest types in the region, and with any guidance received from an FSC National Initiative in the country concerned.

SGS Qualifor is not required to make further changes to the locally adapted standard used for an evaluation during the period of validity of the certificate except as necessary to bring it into compliance with any FSC Policies, Standards, Guidance or Advice Notes subsequently approved by FSC.

Od SGS Qualifor-a se ne zahteva da traži saglasnost za promenu generičkih standarda. SGS Qualifor će ipak napraviti značajna prilagođavanja kako bi izašao u susret zainteresovanim stranama vodeći računa o sledećem:

- i. naše znanje vezano za indikatore i sredstva verifikacije koji su uključeni u druge, FSC akreditovane, regionalne,

- pravne obaveze sprečavaju *implementaciju* nekog aspekta generičkih standarda. Neusaglašenosti se ne smatra prekoračivanje minimalnih zahteva generičkih standarda za zadovoljavanje pravnih pitanja;
- ii. identifikovanje svih aspekata generičkih standarda koja određuju ograničenja koja su manja od minimalnih zakonskih zahteva konkretne zemlje. Ako se identifikuju bilo kakve razlike u tom smislu, modifikovaće se odgovarajuće norme kako bi se osiguralo da one zadovolje ili premaše minimum nacionalnih zahteva.
- iii. dodavanje posebnih indikatora (ako je potrebno sa odgovarajućim sredstvima verifikacije) i/ili uputstava kako proceniti da li je identifikovana dokumentacija u skladu sa ključnim zahtevima nacionalnih i lokalnih zakona o šumama, administrativnim propisima i multilateralnim međunarodnim ekološkim sporazumima povezanim sa FSC principima 1 – 10.
- iv. uzimanje u obzir nacionalnog konteksta gazdovanja šumama;
- v. uzimanje u obzir nacionalnih ekoloških, socijalnih i ekonomskih perspektiva;
- vi. osiguravanje primenjivosti i praktičnosti standarda u konkretnoj zemlji;
- vii. osiguravanje primenjivosti i praktičnosti standarda u odnosu na obim i intenzitet gazdovanja u konkretnom šumskom području;
- viii. obraćanje pažnje na posebna pitanja koja se generalno odnose na sve zainteresovane strane određene zemlje.
- nacionalne ili sub-nacionalne standarde u odnosu na datu temu;
- ii. savet dat u pisanoj formi od strane FSC inicijative u zemlji koje se tiče, u zavisnosti od verovatnoće da će predložena promena imati podršku većine članova svake komisije FSC radne grupe koja je aktivna u toj zemlji;
- iii. savet dat u pisanoj formi od strane FSC regionalne kancelarije koja pokriva konkretnu zemlju, u zavisnosti od verovatnoće da će predložena promena imati podršku većine FSC članova svake komisije u regionu
- iv. obim i intenzitet gazdovanja šumom.
- SGS Qualifor bi trebalo da bude u mogućnosti da pokaže da su zahtevi lokalno adaptiranih generičkih standarda, u širem kontekstu, u skladu sa zahtevima drugih FSC akreditovanih nacionalnih standarda koji su primenjivi za slične tipove šuma u regionu i sa svim uputstvima dobijenim od strane FSC nacionalnih inicijativa konkretne zemlje. Od SGS Qualifor-a se ne zahteva da sprovodi dalje promene lokalno adaptiranih standarda korišćenih za procenu tokom perioda validnosti sertifikata, osim u meri koja je potrebna da bi se ispunile sve FSC politike, standardi, uputstva i saveti naknadno odobreni od strane FSC-a.**

LAYOUT OF THE STANDARD: PLAN STANDARD A:

The standard follows the FSC Principles and Criteria of Forest Stewardship (January, 2000). The Standard is divided into 10 sections, each corresponding to one of the FSC principles with the criteria listed underneath each principle. Refer below for further clarification.

Each page of the standard is divided into 3 columns. The standard also serves as the checklist that is used during an assessment and for every criterion the following is provided:

The Qualifor Requirement: Indicator	This outlines the norm or indicators that Qualifor requires for compliance with the specific FSC criterion. A potential source of information or evidence that allows an auditor to evaluate compliance with an indicator. Some indicators make a distinction between the requirements for “normal” forests and SLIMF operations (Small and Low Intensity Managed Forests).
Verifiers	Verifiers are examples of what the SGS assessor will look for to ascertain if the specific norm or indicator has been met. This list is not exhaustive and the assessor may use other means of verifying the relevant indicator.
Guidance	Guidance is written in <i>italics</i> and assists the assessor in understanding the requirement of the specific indicator.

PRINCIPLE 1. COMMUNITY RELATIONS AND WORKER’S RIGHTS: The FSC Criterion

Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well being of forest workers and local communities.

Criterion 4.1: The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services

<p>Indicator 4.1.6</p> <p>Policies and procedures and the implementation thereof make qualifications, skills and experience the basis for recruitment, placement, training and advancement of staff at all levels</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Employees are not discriminated in hiring, advancement, dismissal remuneration and employment related to social security</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>No evidence of discrimination on the basis of: race, colour, culture, sex, age, religion, political opinion, national extraction or social origin</i></p> <p>Employment policies and procedures.</p> <p>Interviews with Forest Managers, workers and Labor Union representatives.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Interviews with workers and contractors</p>
--	--

Annotations:

- The FSC Principle (points to Principle 1)
- The FSC Criterion (points to Criterion 4.1)
- The year of the evaluation (points to a small box in the table)
- The SGS Qualifor Indicator (points to the indicator text)
- The SGS Qualifor observation i.t.o. the indicator (points to the indicator text)
- The SGS Qualifor verifier (points to the SLIMF section)
- An SGS Qualifor Guideline (Italics) (points to the italicized text in the SLIMF section)

Standardi su u skladu sa FSC principima i kriterijumima za upravljanje u šumarstvu (januar, 2000). Standardi su podeljeni u deset delova, a svaki odgovara jednom FSC principu sa navedenim kriterijumima ispod svakog principa. Pogledati dijagram na sledećoj stranici radi daljeg pojašnjenja.

Svaka stranica standarda je podeljena u 3 kolone. Standardi takođe služe kao lista provere koja se koristi tokom procene i za svaki kriterijum obezbeđeno je sledeće:

Zahtevi Qualifor-a: Indikator	Oni ocrtavaju normu ili indikatore koje Qualifor zahteva radi usklađivanja sa određenim FSC kriterijumom. Potencijalni izvor informacija ili dokaz koji dozvoljava procenjivaču da oceni usklađivanje sa određenim indikatorom. U nekim indikatorima napravljena je razlika između zahteva za „normalne“ šume i SLIMF operacije (SLIMF - male ili šume sa manjim intenzitetom gazdovanja).
Verifikatori	Verifikatori su primeri šta bi SGS procenjivač trebalo da proveri kako bi ustanovio da je određena norma ili indikator ispoštovan. Ova lista nije isključiva i procenjivač može koristiti i druga sredstva kako bi potvrdio odgovarajući indikator.
Uputstva	Uputstva su pisana <i>kurzivom</i> i ona pomažu procenjivaču u razumevanju zahteva određenog indikatora.

THE STANDARD / STANDARD
PRINCIPLE 1. COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES:
UDOVOLJAVANJE ZAKONIMA I FSC PRINCIPIMA

Forest management shall respect all applicable laws of the country in which they occur and international treaties and agreements to which the country is a signatory, and comply with all FSC Principles and Criteria *Uprava šuma mora poštivati sve primjenljive zakone države u kojoj djeluje, kao i međunarodne ugovore i sporazume koje je država potpisala, kao i Principe i Kriterije FSC programa*

Criterion 1.1	Forest management shall respect all national and local laws and administrative requirements / Gospodarenje šumama mora poštivati sve nacionalne i lokalne zakone i administrativne zahtjeve.
Indicator 1.1.1	Verifiers & Guidance Dokazi i uputstva:
There is no evidence of outstanding claims of non-compliance with national and local laws and administrative requirements related to forest management. <i>Nema dokaza o neodgovorenim tvrdnjama o neusklađenosti s nacionalnim i lokalnim zakonima te administrativnim zahtjevima vezanim uz gospodarenje šumama</i>	<i>Consultation with regulatory authorities and other interested parties</i> <i>Konzultacija s regulatornim vlastima i drugim zainteresiranim stranama</i> <i>No evidence of non compliance from audit</i> <i>Nema dokaza o neusklađenosti</i> <i>Forest management policies and procedures demonstrate compliance with relevant requirements</i> <i>Politike gospodarenja šumama i procedure pokazuju usklađenost s relevantnim zahtjevima</i>
Indicator 1.1.2	Verifiers & Guidance Dokazi i uputstva:
Forest managers demonstrate awareness of relevant codes of practice, guidelines or agreements. <i>Upravitelji šume pokazuje svijest o relevantnim pravilima struke, smjernicama i sporazumima</i>	<i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i>
Indicator 1.1.3	Verifiers & Guidance:
There is no evidence of non-compliance with relevant codes of practice, guidelines or agreements. <i>Nema dokaza o neusklađenosti s duhom pravila struke, smjernicama i sporazumima</i>	<i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i> <i>Forest management policies and procedures</i> <i>Politike i procedure u gospodarenju šumama</i>
Criterion 1.2	All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes and other charges shall be paid / Moraju se plaćati sve primjenljive i zakonski određene takse, autorska prava, porezi i drugi troškovi
Indicator 1.2.1	Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:
Forest managers can provide evidence that applicable fees, royalties, taxes and other applicable charges have been paid.	<i>Receipts</i> <i>Priznanice</i> <i>Accounts</i>

<p>Upravitelji šume mogu dokazati da su plaćene sve odgovarajuće i takse, autorska prava, porezi i troškovi.</p>	<p><i>Računi</i> <i>No evidence of non-payment</i> <i>Nema dokaza o neplaćanju</i></p>
<p>Criterion 1.3 In signatory countries, the provisions of all the binding international agreements such as CITES, ILO conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity, shall be respected. / U zemljama potpisnicama, moraju se poštivati sve odredbe obvezatnih međunarodnih sporazuma kao npr. CITES, ILO Konvencije, ITTA, i Konvencije o biološkoj raznolikosti.</p>	
<p>Indicator 1.3.1</p> <p>Forest managers respect CITES provisions. Upravitelji šumama znaju odredbe CITES-a.</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva: <i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i> <i>Species on CITES list are protected</i> <i>(see Annex 3)</i> <i>Vrste s CITES popisa su zaštićene</i> <i>(vidi prilog 3)</i> <i>Export licences are available as required</i> <i>Izvozne su dozvole dostupne po potrebi</i></p>
<p>Indicator 1.3.2</p> <p>Forest managers implement appropriate controls to ensure that ILO provisions appropriate to their region are respected. Implementation of the following ILO conventions is a minimum requirement for certification : 29, 87, 97, 98, 100, 105, 111, 131, 138, 141, 142, 143, 155, 169, 182, ILO Code of Practice on Safety and Health in Forest Work, Recommendation 135, Minimum Wage Fixing Recommendation, 1970.</p> <p>Upravitelji šume su svjesni implikacija ILO Konvencija primjenjivih u njihovoj regiji i primjenjuju odgovarajuću kontrolu kako bi se poštivale njihove odredbe. Primjena ILO konvencija 87 i 98 su minimalan zahtjev za certifikacijom.</p> <p>SLIME: Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with national legislation relating to labour matters</p> <p>SLIME: Organizacija zadužene za gazdovanje šumom upoznata je sa odredbama nacionalnog zakonodavstva iz oblasti radnih odnosa, i vrši kontrolu sprovođenja</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva: <u>SLIME:</u> <i>Forest Managers are aware of the requirements and there are no objective evidence of non-compliance.</i> Organizacija zadužena za gazdovanje upoznata je sa odredbama i ne postoji objektivan dokaz o njihovom nepoštovanju. <i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i> <i>Policies and procedures</i> <i>Politike i procedure</i> <i>See Annex 5 for further information on ILO conventions</i> <i>Vidjeti Prilog 5 – informacije o ILO konvencijama</i></p>
<p>Indicator 1.3.3</p> <p>No child labour is used. Nema zapošljavanja djece.</p>	<p>Verifiers & Guidance: <i>ILO Conventions 138 & 182, ILO Declaration 1998, or equivalent national legislation. Interviews with workers and their labour organisations or unions Records of labour inspectorate Site inspection ILO konvencije 138 I 182; ILO Deklaracija 1998, nacionalna legislativa. Razgovori s radnicima, predstavnicima sindikata. Zapisnici inspekcije na radu. Zapažanja tijekom posjeta.</i></p>

Indicator 1.3.4	Verifiers & Guidance:
<p>National minimum wage provisions are adhered to</p> <p>Poštujte se odredbe o propisanom minimalnom osobnom dohotku.</p>	
Indicator 1.3.5	Verifiers & Guidance:
<p>There is no forced labour or debt bondage.</p> <p>Nema prisilnog rada ili dužničkog ropstva.</p>	<p>ILO Conventions 28 & 105, ILO Declaration 1998, or equivalent national legislation Interviews with workers and their labour organisations or unions Records of labour inspectorate ILO Konvencije 28 I 105, ILO Deklaracija 1998, ili nacionalna legislativa. Razgovori s radnicima, predstavnicima sindikata. Zapisnici inspekcije na radu</p>
Indicator 1.3.6	Verifiers & Guidance:
<p>There is no forced labour or debt bondage.</p> <p>Nema prisilnog rada ili dužničkog ropstva.</p>	<p>ILO Conventions 28 & 105, ILO Declaration 1998, or equivalent national legislation Interviews with workers and their labour organisations or unions Records of labour inspectorate ILO Konvencije 28 I 105, ILO Deklaracija 1998, ili nacionalna legislativa. Razgovori s radnicima, predstavnicima sindikata. Zapisnici inspekcije na radu</p>
Indicator 1.3.7	Verifiers & Guidance:
<p>Forest managers ensure that provisions of the Convention on Biological Diversity applicable in their region are respected.</p> <p>Upravitelji šumama provode kontrole kojima osiguravaju poštivanje odredbi Konvencije o biloškoj raznolikosti primjenjivih u njihovoj regiji.</p>	<p>Discussion with forest managers Razgovor s upraviteljima šume Policies and procedures Politike i procedure</p>
Indicator 1.3.8	Verifiers & Guidance:
<p>Forest managers implement appropriate controls to ensure that other appropriate international agreements are respected.</p> <p>Upravitelji šumama provode kontrole kojima osiguravaju poštivanje ostalih međunarodnih ugovora.</p>	<p>Discussion with forest managers Razgovor s upraviteljima šume Policies and procedures Politike i procedure</p>
<p>Criterion 1.4 Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of certification, on a case-by-case basis, by the certifiers and the involved or affected parties Proturječja među zakonima, pravilima i FSC Principima i Kriterijima se procjenjuju u svrhu izdavanja certifikata od slučaja do slučaja od strane izdavača certifikata, i drugih zainteresiranih strana.</p>	
Indicator 1.4.1	Verifiers & Guidance:
<p>Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria are identified by the forest managers, and brought to the attention of the inspection team.</p> <p>Upravitelji šume su uočili proturječja među zakonima, pravilima i FSC Principima i kriterijima i na to upozorili inspektorski tim</p>	<p>Discussion with forest managers Razgovor s upraviteljima šume Conflicts shall be assessed by Woodmark in co-operation with the inspectors and involved parties Proturječja će se procijeniti po Woodmarku u suradnji s inspektorima i zainteresiranim stranama</p>

Criterion 1.5 Forest management areas should be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities / Područja gospodarenja šumom se trebaju zaštititi od nedozvoljene sječe, nastanjivanja i drugih neovlaštenih aktivnosti.	
Indicator 1.5.1	Verifiers & Guidance:
The forest management unit is protected from harvesting activities and other activities not controlled by forest managers or local people with use rights (e.g. settlement, illegal harvesting, poaching). Gospodarska jedinica je zaštićena od sječe i drugih aktivnosti koje ne kontroliraju upravitelji šume ili lokalno stanovništvo s pravom uživanja (npr. nastanjivanje, ilegalna sječa, krivolov).	<i>Systems for protection documented.</i> <i>No evidence of any ongoing unauthorised activities.</i> <i>Dokumentiran sustav zaštite</i> <i>Nema dokaza o neovlaštenim aktivnostima u tijeku</i>
Indicator 1.5.2	Verifiers & Guidance:
Systems to identify and prevent unauthorised activities are in place. Postoje procedure (načini) za otkrivanje i sprečavanje neovlaštenih aktivnosti.	<i>Systems documented</i> <i>Dokumentirani sustavi</i>
Indicator 1.5.3	Verifiers & Guidance:
Managers have taken measures to stop illegal or unauthorised uses of the forest. Upravitelji su poduzeli mjere za zaustavljanje ilegalnog ili neovlaštenog korištenja šume.	<i>Discussion with managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima</i>
Criterion 1.6 Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to adhere to the FSC Principles and Criteria / Upravitelji šume moraju pokazati dugoročnu predanost pridržavanju FSC Principa i kriterija	
Indicator 1.6.1	Verifiers & Guidance:
Forest managers must provide a statement declaring their long-term commitment to comply with FSC Principles and Criteria. Upravitelji šume moraju dati izjavu o svojoj dugoročnoj predanosti pridržavanju FSC Principa i kriterija SLIMF: The forest manager has plans to manage the forest in the long term in a way that is compatible with the FSC Principles and Criteria Organizacija zadužena za gazdovanje poseduje planove za dugoročno gazdovanje koji su kompatibilni sa FSC principima i kriterijumima	<i>Written statement approved by appropriate management personnel</i> <i>Pisana izjava ovjerena od strane odgovarajuće odgovorne osobe</i> <i>Managers display understanding of and commitment to FSC Principles and Criteria</i> <i>Upravitelji pokazuju shvaćanje i predanost FSC Principima i kriterijima</i> SLIMF: The management plan Plans (written or informal) for investment, training, and sharing of income or other benefits Past management has been compatible with the P&C SLIMF: Plan gazdovanja Planovi (pisani ili neformalni) za investiranje, obuku i podelu prihoda ili drugih beneficija Prethodni plan gazdovanja je kompatibilan sa P&C
Indicator 1.6.2	Verifiers & Guidance:
Forest managers shall declare any areas under their control but not included within the scope of	<i>Interviews with Forest Managers, workers and stakeholders.</i> <i>Evidence of distribution of policy to stakeholders.</i>

<p>the certification evaluation.</p> <p>Upravitelji šuma navesti će sva područja kojima gospodare, a koja nisu uključena u opseg certifikata (inspekcija).</p>	<p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom, radnicima i zainteresovanim stranama.</p> <p>Dokaz o distribuciji politike zainteresovanim stranama.</p> <p>Discussion with managers</p> <p>Written statement approved by appropriate management personnel</p> <p>Razgovor s upraviteljima šumama</p> <p>Pisana izjava ovjerena od strane odgovarajuće odgovorne osobe</p>
<p>PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS RESPONSIBILITIES: PRAVO KORIŠTENJA ZEMLJE I ODGOVORNOSTI</p>	
<p>Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established. / Moraju se točno definirati, dokumentirati i zakonski ustanoviti dugoročna prava korištenja zemlje i šumskih bogatstava.</p>	
<p>Criterion 2.1 Clear evidence of long-term forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights or lease agreements) shall be demonstrated Mora se predočiti jasan dokaz dugoročnog prava korištenja šume (npr. Vlasništvo zemlje, običajna prava, ugovori o najmu).</p>	
<p>Indicator 2.1.1</p> <p>Legal ownership or tenure can be proved and is not subject to dispute.</p> <p>Zakonsko vlasništvo ili posjedništvo se može dokazati i nije predmet spora.</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Absence of significant disputes</p> <p>In the case of a dispute legal documents such as title deeds, lease agreement, or other appropriate documentation are available for inspection.</p> <p>Nema značajnijih sporova</p> <p>U slučaju spora zakonski dokumenti kao što isprave, ugovori o najmu i druga odgovarajuća dokumentacija dostupni su inspekciji.</p>
<p>Indicator 2.1.2</p> <p>A map is available clearly showing legal boundaries.</p> <p>Dostupna je karta koja jasno pokazuje zakonske granice posjeda.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps</p> <p>Karte</p>
<p>Indicator 2.1.3</p> <p>Land is dedicated to long term forest management.</p> <p>Zemljište je namijenjeno dugoročnom gospodarenju šumama</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Evidence that management planning plans for more than one rotation</p> <p>Dokaz da se osnovom gospodarenja planira više od jedne ophodnje</p> <p>No evidence of plans or activities that would prevent long term forest management</p> <p>Nema dokaza o planovima ili aktivnostima koje sprečavaju dugoročno gospodarenje šumama</p>
<p>Indicator 2.1.4 (Local)</p> <p>Communities have clear, credible and officially recognised evidence, endorsed by the communities themselves, of collective ownership and control of the lands they customarily own or otherwise occupy and use.</p> <p>Lokalne zajednice imaju jasne, službeno potvrđene dokaze o zajedničkom vlasništvu, odnosno pravu služnosti nad zemljištem koje</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva</p> <p>ILO Convention 169 Art 14-17</p> <p>Interviews with local community representatives and indigenous peoples</p> <p>Maps demonstrating extent of titled lands or recognised territories</p> <p>Records in land cadasters and/or forestry departments</p> <p>ILO KONvencija 169 članci 14-17</p> <p>Razgovori s predstavnicima lokalnih zajednica i autohtonih naroda</p>

obrađuju / kroriste.	Karte područja nad kojima postoje običajna prava Podaci u katastru i/ili šumariji/upravi šuma
Criterion 2.2	Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free and informed consent to other agencies. / Lokalne zajednice koje imaju zakonska ili običajna prava korištenja zemlje trebaju zadržati kontrolu nad šumarskim aktivnostima do razine koja je potrebna da bi zaštitili svoja prava i bogatstva, osim ukoliko kontrolu slobodnom voljom ne povjere drugim agencijama.
Indicator 2.2.1	Verifiers & Guidance: <i>Discussion with managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima</i> <i>Consultation with local community</i> <i>Konzultacije s lokalnom zajednicom</i> <i>Maps</i> <i>Karte</i> <i>Documentation of all rights of way, use of common land, and usufructuary rights, etc.</i> <i>Dokumentacija o svim pravima korištenja zajedničkog zemljišta, pravima uživanja i dr</i>
All legal or customary tenure or use rights to the forest resource of all local communities are clearly documented and mapped by the forest managers. Sva zakonska ili običajna prava posjeda ili korištenja šumskih resursa lokalnih zajednica su jasno dokumentirana i kartirana od strane upravitelja šume	
Indicator 2.2.2	Verifiers & Guidance: <i>Discussion with managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima</i> <i>Consultation with local community representatives</i> <i>Konzultacije s predstavnicima lokalne zajednice</i> <i>Evidence in management plans and practices</i> <i>Dokazi u planovima gospodarenja i praksi</i>
All legal or customary tenure or use rights to the forest resource of all local communities are recognised and respected in forest management planning and practise. Sva zakonska ili običajna prava posjeda ili korištenja šumskih resursa lokalnih zajednica su priznata i poštivana u planovima gospodarenja i praksi	
Indicator 2.2.3	Verifiers & Guidance: <i>Existence of formal consultative committees and procedures</i> <i>Postojanje formalnih konzultativnih odbora i procedura</i> <i>Consultation with local community representatives</i> <i>Konzultacije s predstavnicima lokalne zajednice</i> <i>Free and informed consent expressed by community representatives</i> <i>Slobodna i svjesna privola izražena od strane predstavnika zajednice</i> <i>Absence of significant disputes</i> <i>Nepostojanje bitnijih sporova</i> <i>Documentary evidence of agreements</i> <i>Dokumentiran dokaz o sporazumima</i> <i>No evidence of restrictions imposed by forest managers without community consent</i> <i>Nema dokaza o restrikcijama nametnutim od upravitelja šume bez pristanka zajednice</i> <i>Appropriate payment or compensation for forest resource use.</i> <i>Odgovarajuća naknada ili kompenzacija za korištenje</i>
Forest managers provide local communities control over forest operations to the extent necessary to protect their rights and resources. Upravitelji šuma osiguravaju lokalnim zajednicama kontrolu nad šumarskim operacijama do one mjere do koje se štite njihova prava i resursi.	

<p>Criterion 2.3</p> <p>Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests will normally disqualify an operation from being certified// Moraju se upotrijebiti odgovarajući mehanizmi u rješavanju sporova oko prava korištenja zemlje. Prilikom procjene kod izdavanja certifikata potrebno je razmotriti okolnosti i status bilo kojeg neriješenog spora. Kod sporova većih razmjera koji uključuju značajniji broj interesa obično se diskvalificira postupak certificiranja.</p>	
<p>Indicator 2.3.1</p> <p>Mechanisms exist for resolution of disputes between the forest managers and the local community over tenure claims and / or use rights.</p> <p>Postoje odgovarajući mehanizmi za rješavanje sporova po pitanjima prava posjeda i/ili korištenja između upravitelja šume i lokalne zajednice</p> <p>SLIMF:</p> <p>There are no major unresolved disputes relating to tenure and use rights in the forest. Disputes or grievances are being resolved using locally accepted mechanisms and institutions.</p> <p>Measures are taken to avoid damage to other peoples' use rights or property, resources, or livelihoods. Where accidental damage occurs, fair compensation is provided.</p> <p>(SLIMF)</p> <p>Ne postoje ozbiljni nerešeni sporovi o vlasničkim pravima i pravima korišćenja u šumi. Sporovi ili žalbe se rešavaju koristeći se lokalno prihvaćenim mehanizmima i institucijama.</p> <p>Mere su preduzete kako bi se izbeglo nanošenje štete posedima, pravima korišćenja, resursima ili sredstvima za život drugih lica. U slučaju nanošenja šteta, mora se obezbediti pravedna kompenzacija.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Consultation with local community representatives</i> <i>Konzultacije s predstavnicima lokalne zajednice</i></p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with Forest Manager and local community groups</p> <p>Dokumentovane procedure.</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i konsultacija sa predstavnicima lokalnih zajednica.</p> <p><i>Postoje dokumentovane procedure za koje se generalno može smatrati da su otvorene i prihvatiljive svim stranama i imaju za cilj postizanje dogovora i saglasnosti kroz pravednu konsultaciju. Procedure trebaju dozvoljavati nepristrasno pokretanje i rešavanje sporova.</i></p> <p>SLIMF:</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i grupama lokalnih zajednica.</p>
<p>Indicator 2.3.2</p> <p>Mechanisms for dispute resolution are respected in the event of any dispute between local communities and forest managers regarding tenure claims and use rights.</p> <p>Odgovarajući mehanizmi za rješavanje sporova se poštuju u slučaju sporapo pitanjima prava posjeda i korištenja između upravitelja šume i lokalne zajednice</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Consultation with local community representatives</i> <i>Konzultacije s predstavnicima lokalne zajednice</i></p>
<p>Indicator 2.3.3</p> <p>Management policy and operational procedures exist which require that, in case of a dispute or disagreement between the local community and the forest managers concerning land rights, forestry operations which prejudice the future enjoyment of such rights by the community are halted until the dispute is resolved.</p> <p>Postoji politika gospodarenja i operativne</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documented policy and procedure</i> <i>Dokumentirane politike i procedure</i></p>

<p>procedure koje zahtijevaju da u slučaju spora ili neslaganja između upravitelja šume i lokalne zajednice po pitanju zemljišnih prava, da se one šumarske operacije koje prejudiciraju buduće uživanje tih prava zaustavljaju dok se spor ne razriješi</p>	
<p>Indicator 2.3.4</p> <p>Forest managers provide access to forest resources for local communities without legal or customary land rights, where such access does not prejudice the achievement of management objectives.</p> <p>Upravitelji šuma omogućavaju lokalnim zajednicama bez zakonskih i običajnih prava pristup šumskim resursima, s time da taj pristup ne prejudicira postizanje ciljeva gospodarenja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>ILO Conventions 169 or equivalent national legislation or agreements</i></p> <p><i>Documents– records of for participation/meetings</i></p> <p><i>Court records</i></p> <p><i>Community consultation</i></p> <p><i>ILO Konvencije 169 ili relevantno nacionalno zakonodavstvo</i></p> <p><i>Dokumenti – dokazi o sudjelovanju / na sastancima</i></p> <p><i>Sudski spisi</i></p> <p><i>Konzultacije zajednice</i></p>
<p>Indicator 2.3.5</p> <p>There is no evidence of any unresolved dispute of substantial magnitude involving a significant number of interests regarding tenure and use rights</p> <p>Ne postoji dokaz ma kakvog većeg spora koji uključuje značajan broja različitih interesa koji se tiču prava posjeda i korištenja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Community consultation</i></p> <p><i>Konzultacije zajednice</i></p>
<p>PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS: PRAVA AUTOHTONOG STANOVNIŠTVA</p>	
<p>The legal and customary rights of indigenous peoples to own, use and manage their lands, territories, and resources shall be recognised and respected. Moraju se priznati i poštivati zakonska i običajna prava autohtonog stanovništva da posjeduje, koristi i upravlja svojom zemljom, područjima i bogatstvima</p>	
<p>Criterion 3.1 Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free and informed consent to other agencies</p> <p>Autohtono stanovništvo kontrolira gospodarenje šumama na svojoj zemlji i područjima, ili kontrolu povjerava slobodnom voljom drugim agencijama</p>	
<p>Indicator 3.1.1</p> <p>The identity, location and population of all indigenous and traditional peoples including migratory groups living in the vicinity of the management area are documented by the forest managers.</p> <p>Identitet, lokacija i populacija svih autohtonih naroda (domoroci) uključujući i migratorne grupe koje žive u blizini područja gospodarenja su dokumentirane od strane upravitelja šume.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documentation</i></p> <p><i>Dokumentacija</i></p> <p><i>No evidence of groups that are not documented by the forest managers</i></p> <p><i>Nema dokaza o grupama koje nisu dokumentirane od strane upravitelja šume</i></p>
<p>Indicator 3.1.2</p> <p>All claims to lands, territories or customary rights within the management area are documented and / or clearly mapped.</p> <p>Svi zahtjevi za zemljištem, teritorijem ili</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Maps</i></p> <p><i>Karte</i></p> <p><i>Consultation with community representatives</i></p> <p><i>Konzultacije s predstavnicima zajednice</i></p>

običajnim pravima unutar gospodarskog područja su dokumentirani i jasno kartirani.	
Indicator 3.1.3	Verifiers & Guidance:
The communities concerned have identified themselves as indigenous or tribal Same zajednice identificirale su se kao domorodačke.	ILO Convention 169 Article 1 (2) ILO KOnvencija 169 članak 1 (2).
Indicator 3.1.4	Verifiers & Guidance:
Forest management operations do not take place in areas identified in indicator 3.1.2 above, without clear evidence of the free and informed consent of the indigenous or traditional peoples claiming such land, territory or customary rights. Šumama u područjima kartiranim u normi 3.1.2. ne gospodari se bez jasnog dokaza slobodne i svjesne privole autohtonih naroda (domorodaca) koji polažu pravo na zemljište, teritorij ili običajna prava.	<i>ILO Convention 169, Article 6 (1) and 1 (2)</i> <i>ILO KOnvencija 169 članak 1 (2)</i> <i>Consultation with local community representatives</i> <i>Konzultacije s predstavnicima lokalne zajednice</i> <i>Evidence of free and informed consent expressed by community representatives</i> <i>Dokaz slobodne i svjesne privole izražena od predstavnika zajednice</i> <i>Absence of significant disputes</i> <i>Nepostojanje bitnijih sporova</i> <i>Documentary evidence of agreements</i> <i>Dokumentiran dokaz sporazuma</i> <i>Appropriate payment or compensation for forest resource use.</i> <i>Odgovarajuća naknada ili kompenzacija za korištenje šumskih resursa.</i>
Criterion 3.2	Forest management shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples / Gospodarenje šumom neće ugrožavati ili umanjivati, direktno ili indirektno, bogatstva i prava posjeda zemlje autohtonog stanovništva.
Indicator 3.2.1	Verifiers & Guidance:
Before a forestry operation under outside management commences near an indigenous people's lands, any potential shared boundaries of the community's lands must have been physically demarcated under the supervision of the community. Prije početka šumskih radova na zemljištu u blizini posjeda autohtonih (domorodačkih) zajednica, eventualne zajedničke granice moraju se fizički označiti, pod nadzorom zajednice/općine. SLIMF: Any impacts of forest management on indigenous communities' resources or tenure rights are identified and known by the Forest Manager Svi uticaji gazdovanja šumom na resurse ili vlasnička prava zajednica autohtonog stanovništva se identifikuju od strane organizacije zadužene za gazdovanje šumom.	Field inspection Pregled na terenu Community consultation Konzultacija zajednice
Indicator 3.2.2	Verifiers & Guidance:

<p>The forestry management operation shall document any potential threats, direct or indirect, to the resources or rights of such indigenous peoples (e.g. disturbance to water resources and wildlife).</p> <p>Postupci u gospodarenju šumama imati će dokumentirane potencijalne prijetnje, direktne ili indirektne, resursima ili pravima autohtonih naroda (npr. ometanje vodnih resursa i divljači)</p>	<p>Documented policies and procedures Dokumentirane politike i procedure No evidence of such activities Nema dokaza o tim aktivnostima Community consultation Konzultacija zajednice</p>
<p>Indicator 3.2.3</p> <p>The forestry management operation shall have documented policies and procedures to prevent any encroachment, or direct or indirect threat to the resources or rights of such indigenous peoples.</p> <p>Postupci u gospodarenju šumama imati će dokumentirane politike i procedure koje sprečavaju zadiranje, direktnu ili indirektnu prijetnju resursima ili pravima autohtonih naroda.</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Documented policies and procedures Dokumentirane politike i procedure No evidence of encroachment or threats to indigenous peoples' resources or rights Nema dokaza o zadiranju ili prijetnjama resursima ili pravima autohtonih naroda Community consultation Konzultacija zajednice</p>
<p>Indicator 3.2.4</p> <p>Traditional access for subsistence uses and traditional activities is granted</p> <p>Dozvoljava se nesmetano korištenje prava na pristup i korištenje zemljišta</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>ILO Convention 169 or equivalent legislation Interviews with representatives of local communities and workers and their labour organisations or unions Interviews with representatives of indigenous and traditional peoples ILO Konvencija 169 ili nacionalno zakonodavstvo Razgovori s predstavnicima lokalnih zajednica; radnicima i sindikatima; predstavnicima autohtonih naroda</p>
<p>Criterion 3.3 Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in co-operation with such peoples, and recognised and protected by forest managers. / U suradnji s autohtonim stanovništvom potrebno je jasno odrediti mjesta od posebnog kulturnog, ekološkog, ekonomskog i vjerskog značenja, a uprava šuma ih mora priznati i zaštititi.</p>	
<p>Indicator 3.3.1</p> <p>Policies and procedures for the identification, recording and mapping of sites of archaeological, religious, historical or other cultural sensitivity prior to the commencement of forest management activities in the forest management area as a whole are documented and have been implemented.</p> <p>Politike i procedure za prepoznavanje, bilježenje i kartiranje mjesta od arheološkog, vjerskog, povijesnog i drugog povijesnog značenja moraju biti dokumentirane i provedene prije otpočinjanja šumsko-gospodarskih aktivnosti na cjelokupnom gospodarskom području</p> <p>SLIMF: Sites of special cultural, historical, ecological, economic or religious significance have been identified and any special requirements are known.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented policies and procedures Dokumentirane politike i procedure Records Podaci Maps Karte</p>

<p>SLIMF: Mesta od posebnog kulturnog, istorijskog, ekološkog, ekonomskog i verskog značaja su identifikovana i poznati su svi posebni zahevi.</p>	
<p>Indicator 3.3.2</p> <p>The policies and procedures include the involvement of Indigenous peoples in the identification of such areas. Politike i procedure uključuju sudjelovanje autohtonih naroda u prepoznavanju takvih mjesta SLIMF: Clear management objectives have been identified. Identifikovani su jasni ciljevi gazdovanja.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Records of involvement Podaci o uključenosti Consultation with Indigenous peoples' representatives Konzultacije s predstavnicima autohtonih naroda SLIMF: Interviews with the Forest Manager and field observations Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i zapažanja na terenu</p>
<p>Indicator 3.3.3</p> <p>Policies and procedures for the identification and protection of such sites during management operations (e.g. harvesting, road building, etc) are documented and implemented. Politike i procedure za prepoznavanje i zaštitu takvih mjesta tokom gospodarskih aktivnosti (npr. Sječa, izgradnja cesta, itd) su dokumentirane i provedene.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Procedure documented Procedure su dokumentirane Employees informed Zaposleni su informirani</p>
<p>Indicator 3.3.4</p> <p>Policies and procedures for the appropriate protection or management of identified sites are documented and implemented. Politike i procedure za odgovarajuću zaštitu i gospodarenje identificiranim mjestima su dokumentirane i provedene.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Documented policies and procedures Dokumentirane politike i procedure Management planning documents Dokumenti planova gospodarenja</p>
<p>Indicator 3.3.5</p> <p>All plans for the protection or management of such sites are subject to the full and informed consent of representatives of indigenous peoples. Svi planovi za zaštitu ili gospodarenje takvim područjima moraju imati suglasnost predstavnika autohtonih naroda.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>

<p>Criterion 3.4</p> <p>Indigenous peoples shall be compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free and informed consent before forest operations commence. . / Autohtono stanovništvo treba dobiti naknadu za primjenu tradicionalnog znanja po pitanjima korištenja šumskih vrsta i sistema gospodarenja kod šumarskih aktivnosti. Takvu je naknadu potrebno i formalno dogovoriti po slobodnoj volji autohtonog stanovništva prije početka šumarskih aktivnosti</p>	
<p>Indicator 3.4.1</p> <p>Managers have recorded all known applications of traditional knowledge (e.g. regarding the use of forest species or management systems) in the forest operations.</p> <p>Upravitelji su zabilježili sve poznate primjene tradicionalnog znanja (npr. o korištenju šumskih vrsta ili sustava gospodarenja) u šumarskim aktivnostima.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Indigenous peoples' traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations, which is being, or may be, utilised commercially by the forest organisation, have been identified</p> <p>Tradicionalno znanje autohtonog stanovništva vezano za korišćenje šumskih vrsta ili sistema gazdovanja i šumarskih aktivnosti, koje se koristi ili se može koristiti u komercijalne svrhe od strane organizacije zadužene za gazdovanje šumom se identifikuje.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records Podaci <u>SLIMF:</u> Interviews with Forest Manager and indigenous peoples/local communities Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i autohtonim stanovništvom/lokalnim zajednicama</p>
<p>Indicator 3.4.2</p> <p>Local communities have been informed of all such applications, including the potential commercial benefits of such applications to the forest management enterprise.</p> <p>Lokalne su zajednice informirane o takvim primjenama uključujući i moguće komercijalne koristi od takvih primjena za poduzeće koje gospodari šumama.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records Podaci Discussion with local community representatives Razgovor s predstavnicima lokalne zajednice</p>
<p>Indicator 3.4.3</p> <p>Local communities are compensated for any such applications, in accordance with prior agreements.</p> <p>Lokalne zajednice dobivaju naknau za takve primjene, u skladu s prethodnim dogovorom.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Procedure and payment rates for compensation documented Procedure i iznosi naknade za kompenzaciju su dokumentirani Records of payment Potvrde plaćanja</p>

PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKER'S RIGHTS: **ODNOSI SA ZAJEDNICOM I PRAVA RADNIKA**

Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well being of forest workers and local communities. **Aktivnosti gospodarenja šumom moraju dugoročno održavati ili unaprijediti društvenu i ekonomsku dobrobit šumarskih radnika i lokalne zajednice**

Criterion 4.1 The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services / **Zajednici unutar ili u susjedstvu s područjem gospodarenja šumom potrebno je dati mogućnosti zapošljavanja, obuke i drugih usluga**

Indicator 4.1.1

Local and forest-dependent people have equal access to employment and training opportunities.

Lokalno stanovništvo ima jednaka prava pri zapošljavanju i obuci radnika

SLIMF:

Local workers and contractors should be used wherever possible

Lokalni radnici i izvođači radova, treba da se zapošljavaju gde god je moguće

Verifiers & Guidance:

ILO Conventions 169, or equivalent national legislation or agreements

ILO Konvencija 169 ili nacionalno zakonodavstvo

Recruitment strategy

Strategija primanja radnika

Evidence of employment of local personnel

Dokaz o primanju lokalnog osoblja

Advertisements in local newspapers

Oglasi u lokalnim novinama

Discussion with local communities

Razgovor s lokalnom zajednicom

Indicator 4.1.2

Appropriate to the size, type and location of the forest management enterprise, members of local communities are provided with access to basic services (e.g. health and education).

Učinjeni su svi razumni naponi, obzirom na veličinu, tip i lokaciju poduzeća za gospodarenje šumama za osiguranjem da članovi lokalne zajednice imaju pristup osnovnim uslugama (npr. zdravstvo i obrazovanje)

Verifiers & Guidance:

Support of local health facilities

Podrška lokalnom zdravstvu

Provision of clean water

Osiguranje pitke vode

Provision of workers' accommodation

Osiguranje smještaja radnicima

Provision of nursery or primary schooling

Osiguranje vrtića I osnovnih škola

Provision of training

Osiguranje obuke

Indicator 4.1.3

Workers are not discriminated in hiring, advancement, dismissal, remuneration and employment related social security.

Radnici nisu diskriminirani prilikom zapošljavanja, napredovanja, otpuštanja, plaća te ostvarivanju socijalnih prava.

Verifiers & Guidance:

ILO Conventions 100 & 111, ILO Declaration 1998, or equivalent national legislation

Interviews with workers and their labour organisations or unions

Payroll (of enterprise and/or contractors)

Findings of employment surveys

Records of labour inspectorate

ILO Konvencije 100 i 111, ILO Deklaracija 1998 ili nacionalno zakonodavstvo

Razgovori s radnicima I sindikatima

Podaci o plaćama (tvrtke i/ili ugovorača)

Izvješća o zapošljavanju

Izvješća inspekcije na radu

Indicator 4.1.4

Verifiers & Guidance:

<p>Wages or income of self-employed or contractors are at least as high as those in comparable occupations in the same region and in no case lower than the established minimum wage.</p> <p>Plaće radnika slične su onima zaposlenim u sličnim zanimanjima u dotičnoj regiji te ne manje od propisanog minimuma.</p>	<p><i>ILO Convention 131 or equivalent national legislation</i> <i>Interviews with workers and their labour organisations or unions</i> <i>Payroll (of enterprise and/or contractors)</i> <i>Findings of employment surveys</i> <i>Records of labour inspectorate</i> <i>ILO Konvencija 131 ili nacionalno zakonodavstvo</i> <i>Razgovori s radnicima i sindikatima</i> <i>Podaci o plaćama (tvrtke i/ili ugovorača)</i> <i>Izvešća o zapošljavanju</i> <i>Izvešća inspekcije na radu</i></p>
<p>Criterion 4.2 Forest management <u>should</u> meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families / Gospodarenje šumama treba poštivati sve primjenljive zakone i/ili propise koja se odnose na zdravlje i sigurnost zaposlenika i njihovih porodica</p>	
<p>Indicator 4.2.1</p> <p>Managers are familiar with relevant health and safety guidelines and regulations.</p> <p>Upravitelji su upoznati s relevantnim propisima i smjernicama u području zaštite na radu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Accessible copies of guidelines and regulations</i> <i>Dostupne kopije smjernica i propisa</i> <i>Discussion with managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima</i></p>
<p>Indicator 4.2.2</p> <p>Managers have assessed the risk to workers of particular tasks and equipment, and take all reasonable measures to reduce or eliminate such risks.</p> <p>Upravitelji su procijenili rizike radnika pri određenim poslovima i opremi i poduzeli su sve razumne mjere da umanje i eliminiraju takve rizike</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Written assessments of risk</i> <i>Pisana procjena rizika</i> <i>Discussions with Managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima</i></p>
<p>Indicator 4.2.3</p> <p>Safety training is carried out, appropriate to the tasks of workers and the equipment used.</p> <p>Provodi se obuka iz zaštite na radu koja odgovara poslovima i korištenoj opremi</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p><u>All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations</u></p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p><u>Sav posao koji se obavlja u šumi mora biti u skladu sa zakonima i propisima o zaštiti zdravlja i bezbednosti na radu</u></p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Training procedure documented Dokumentirane procedure obuke Training procedure documented Procedure za provedbu edukacija Training records Podaci o obuci Employees aware of safety procedure Zaposlenima upoznati sa zaštitom na radu</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Equipment is available to workers Interviews with Forest Managers and workers Field observations Dokumentacija o proceni rizika.</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Oprema je dostupna radnicima Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i radnicima Zapažanja na terenu</p>

Indicator 4.2.4	Verifiers & Guidance:
<p>Workers are provided with safety equipment, appropriate to the tasks of workers and the equipment used is consistent with ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.</p> <p>Radnici su opremljeni zaštitnom opremom koja odgovara njihovim poslovima te koja je sukladna uputi Međunarodne organizacije rada (ILO) o zaštiti na radu u šumarstvu.</p> <p>SLIMF:</p> <p><u>All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations</u></p> <p><u>Svi radovi u šumarstvu moraju da budu u saglasnosti sa zahtevima legislative iz oblasti BZR</u></p>	<p>Safety equipment available and in good condition Zaštitna sredstva dostupna i u dobrom stanju</p> <p>ILO Conventions 155, ILO code of Practice on Safety (1988) or equivalent national legislation ILO Konvencija 155, ILO Zaštita na radu (1988) ili nacionalno zakonodavstvo</p> <p><u>SLIMF:</u></p> <p>Equipment is available to workers Interviews with Forest Managers and workers Field observations</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom, radnicima i predstavnicima sindikata.</p> <p>Dokumenti procene rizika i bezbednosne procedure Oprema je dostupna radnicima Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i radnicima Zapažanja na terenu</p>
Indicator 4.2.5	Verifiers & Guidance:
<p>Managers take all reasonable measures to ensure that workers use any safety equipment that is provided.</p> <p>Upravitelji su poduzeli sve razumne mjere da radnici koriste raspoloživu zaštitnu opremu</p>	<p>Manager's job descriptions Opisi poslova</p> <p>Disciplinary measures for failure to use safety equipment Disciplinske mjere za nekorisćenje zaštitne opreme</p>
Indicator 4.2.6	Verifiers & Guidance:
<p>Managers implement an accident reporting system that includes all work related accidents and deaths of employees, their causes, corrective action taken to prevent similar accidents in future.</p> <p>Upravitelj bilježi sve nezgode i pogibije na radu, bilježi i provodi mjere koje se poduzimaju za sprečavanje sličnih nesreća u budućnosti</p>	<p>Records Podaci</p> <p>Discussions with managers Razgovor s upraviteljima Evidence that preventative actions implemented Dokaz o primjeni preventivnih mjera</p>
Indicator 4.2.7	Verifiers & Guidance:
<p>There is assured compensation benefits in case of accidents.</p> <p>Osigurana je odšteta u slučaju nesreće</p>	<p>Compensation protocol documented Dokumentiran protokol odštete</p> <p>Records of payments kept Čuvaju se podaci o odštetama</p>
Indicator 4.2.8	Verifiers & Guidance:
<p>Health and safety measures comply with national minimum requirements.</p> <p>Mjere zaštite na radu su usklađene s minimalnim nacionalnim zahtjevima</p>	<p>No evidence of non compliance Nema dokaza o neusklađenosti</p> <p>As appropriate: Safety procedures and manuals Ako je primjenjivo: upute i procedure o zaštiti na radu</p>

Indicator 4.2.9	Verifiers & Guidance:
<p>Where workers stay in camps, conditions for accommodation and nutrition comply at least with ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.</p> <p>Ukoliko radnici borave u radničkim nastambama / kampovima, uvjeti smještaja i prehrane u skladu su s preporukama Međunarodne organizacije rada (ILO) o zaštiti na radu u šumarstvu.)</p> <p>SLIMF:</p> <p>Basic record is kept of health and safety related incidents</p> <p>SLIMF:</p> <p>Vodi se osnovni zapisnik o nesrećama vezanim za bezbednost na radu</p>	<p>ILO Conventions 155, ILO code of Practice on Safety (1988) or equivalent national legislation</p> <p>Interview with workers and their labour organisations or unions and community representatives</p> <p>ILO Konvencija 155, ILO zaštita na radu (1988) ili nacionalno zakonodavstvo</p> <p>Razgovori s radnicima, predstavnicima sindikata i predstavnicima lokalnih zajednica</p> <p>SLIMF:</p> <p>Records</p> <p>Interviews with Forest Manager and workers</p> <p>Zapisnici o nesrećama, incidentima, instrukcije za nadzornike i radnike</p> <p>SLIMF:</p> <p>Zapisnici</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje</p>
Criterion 4.3	
<p>The rights of the workers to organise and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labour Organisation (ILO). Garantiraju se prava radnika da se organiziraju i dobrovoljno pregovaraju sa upravom kako je navedeno Konvencijama 87 i 98 Međunarodne Organizacije Rada (ILO).</p>	
Indicator 4.3.1	Verifiers & Guidance:
<p>Employment conditions comply with International Labour Organisation convention 87. This Convention relates to the rights of workers to: freedom of association and protection of the right to organise.</p> <p>Uvjeti zaposlenja su u skladu s konvencijom 87 Međunarodne organizacije rada.</p> <p>Ova konvencija govori o pravima radnika na: sloboda udruživanja i zaštita prava na organiziranje</p>	<p>Copies of ILO convention 87</p> <p>Primjerci ILO konvencije 87</p> <p>Discussions with manager</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p> <p>Written conditions of employment</p> <p>Contracts</p> <p>Pisani uvjeti u ugovoru o zaposlenju</p> <p>No evidence of non-compliance</p>
Indicator 4.3.2	Verifiers & Guidance:
<p>Employment conditions comply with International Labour Organisation convention 98. This Convention relates to the rights of workers to: organise and bargain collectively.</p> <p>Uvjeti zapošljavanja su u skladu s konvencijom 98 Međunarodne organizacije rada.</p> <p>Ova konvencija govori o pravima radnika na: organiziranje i kolektivno pregovaranje</p>	<p>Copies of ILO convention 98</p> <p>Primjerci ILO konvencije 98</p> <p>Discussions with manager</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p> <p>Written conditions of employment</p> <p>Contracts</p> <p>Pisani uvjeti u ugovoru o zaposlenju</p> <p>No evidence of non-compliance</p> <p>Nema dokaza o neusklađenosti</p>

<p>Criterion 4.4</p>	<p>Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups (both men and women) directly affected by management operations. Planiranje i aktivnosti gospodarenja moraju voditi računa o rezultatima procjene društvenog utjecaja. Potrebno je vršiti konzultacije s ljudima i grupama na koje aktivnosti gospodarenja direktno utječu.</p>
<p>Indicator 4.4.1</p> <p>Managers have completed and implemented an evaluation of the social impact , appropriate to the size and intensity of their operations which:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifies affected groups - includes consultation with affected groups - identifies the main impacts of the operation on those groups - specifies measures to ameliorate identified negative impacts - provides for regular contact with affected groups to monitor effectiveness of measures. <p>Upravitelji su obavili i primjenili procjenu društvenog utjecaja ovisno o veličini i intenzitetu njihovih poslova gdje su: Managers have completed and implemented an evaluation of the social impact , appropriate to the size and intensity of their operations which:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznali utjecane skupine - obavili konzultacije s utjecanim skupinama - prepoznali osnovne utjecaje njihovih poslova na te skupine - specificirali mjere za ublažavanje negativnog utjecaja - osigurali redovan kontakt s utjecanim skupinama radi praćenja djelotvornosti mjera. <p>SLIMF (Small Forests):</p> <p>Anyone who is likely to be directly affected by an operation is informed and has an opportunity to comment.</p> <p>The forest manager must try to avoid negative impacts of operations.</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests):</p> <p>The forest manager proactively seeks assistance from external organizations to carry out an assessment of social impacts and/or social impact monitoring and uses the results to plan future management.</p> <p>SLIMF (Male šume):</p> <p>Svako na koga bi određena operacija mogla uticati obavešten je o tome i pruža mu se prilika za primedbu.</p> <p>Organizacija zadužena za gazdovanje mora pokušati da izbegne negativne uticaje operacija.</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom):</p> <p>Organizacija zadužena za gazdovanje traži pomoć od strane spoljnih organizacija u cilju obavljanja procene sociološkog uticaja i/ili nadzora sociološkog uticaja i koristi dobijene rezultate u planiranju gazdovanja u budućnosti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records Podaci</p> <p>.</p> <p>SLIMF (Small Forests): Discussions with neighbours and forest manager Copies of newspaper advertisements, letters, posters and signs used to inform people of operations.</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Copies of Social Impact Assessment reports Evidence of changes in management following results of an Social Impact Assessment <u>or</u> monitoring of social impacts.</p> <p><i>Nove operacije biće podvrgnute formalnoj proceni uticaja i ova procena mora uključivati sociološko okruženje. Za operacije koje se trenutno izvode, potrebno je održavati komunikaciju sa zainteresovanim stranama da bi organizacija zadužena za gazdovanje šumom bila svesna trenutnih i/ili potencijalnih uticaja. Planovi gazdovanja moraju obzbediti mere ublažavanja takvih uticaja, npr. problemi nastajanja prašine i buke uzrokovane navedenim operacijama su poznati i planiranje je prilagođeno smanjivanju ili uklanjanju takvih problema</i></p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i lokalnim zajednicama.</p> <p>SLIMF (Male šume): Diskusije sa komšijama i organizacijama odgovornim za gazdovanje šumama Kopije oglasa u novinama, leci, poster i natpisi korišćeni u svrhu obaveštavanja stanovništva o operacijama.</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom): Kopije izveštaja o sociološkom uticaju Dokazi o promenama gazdovanja u skladu sa rezultatima procjne sociološkog uticaja <u>ili</u> nadzora sociološkog uticaja.</p>

Indicator 4.4.2	Verifiers & Guidance:
<p>Results of social impact evaluation are incorporated into management decisions.</p> <p>Rezultati procjene društvenog utjecaja su ugrađeni u poslovno odlučivanje</p>	<p>ILO Convention 169, or equivalent national legislation and agreements</p> <p>ILO Konvencija 169 ili nacionalno zakonodavstvo I ugovori</p> <p>Management plan or supporting documents</p> <p>Plan gospodarenja ili drugi dokumenti</p>
Indicator 4.4.3	Verifiers & Guidance:
<p>Forest managers implement a system for ongoing consultation with local people and interest groups (both men and women).</p> <p>Upravitelji šumama uspostavili su sistem za kontinuirane konzultacije s lokalnim stanovništvom i dionicima (i muškarcima i ženama).</p>	<p>Discussion with forest managers</p> <p>Razgovori s upraviteljima šumama</p>
<p>Criterion 4.5 Appropriate mechanisms shall be employed for resolving grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources or livelihoods of local peoples. Measures shall be taken to avoid such loss or damage / Potrebno je ustanoviti odgovarajuće mehanizme kod rješavanja pritužbi i utvrđivanja pravične nadoknade u slučajevima gubitka ili štete na zakonskim ili običajnim pravima korištenja, zemlji, vlasništvu, bogatstvima i sredstvima za život lokalnog stanovništva. Potrebno je poduzeti mjere kako bi se izbjegli takvi gubici i štete</p>	
Indicator 4.5.1	Verifiers & Guidance:
<p>Mechanisms for resolving grievances are documented and implemented.</p> <p>Mehanizmi za rješavanje pritužbi su dokumentirani i provedeni.</p>	<p>Documented mechanism for resolving grievances</p> <p>Dokumentiran mehanizam za rješavanje pritužbi</p> <p>Use of mechanism recorded</p> <p>Prati se korištenje mehanizma</p> <p>Statutory procedures if applicable</p> <p>Statutarne procedure ako je primjenjivo</p>
Indicator 4.5.2	Verifiers & Guidance:
<p>Mechanisms exist and are implemented for providing fair compensation to local people where their legal or customary rights, property, resources or livelihoods have been damaged.</p> <p>Postoje i provode se mehanizmi za pravičnu odštetu lokalnom stanovništvu kad su ugrožena njihova zakonska i običajna prava, vlasništvo, resursi i sredstva za život.</p>	<p>Documented procedure for deciding compensation</p> <p>Dokumentirana procedura za naknade</p> <p>Statutory procedures if applicable Statutarne procedure ako je primjenjivo</p>
Indicator 4.5.3	Verifiers & Guidance:
<p>Inadvertent damage to indigenous and traditional resources on, or near, indigenous and traditional lands shall be compensated as agreed with the indigenous and traditional communities themselves.</p> <p>Neizbježna šteta na resursima (na zemlji) koji pripadaju urođenicima određenog područja, kompenzira se na način dogovoren sa tom zajednicom.</p>	<p>Evidence of compensation in the event of any such damage</p> <p>Dokazi o naknadama u slučaju šteta</p> <p>Evidence of community control in determining the compensation</p> <p>Dokazi o kontroli zajednice nad određivanjem naknada</p>

<p>Indicator 4.5.4</p> <p>Mechanisms exist made to resolve conflicts through consultation aiming at achieving agreement or consent, avoiding damage to property, resources, rights, and livelihoods.</p> <p>Postoje mehanizmi za rješavanje konflikata kroz konzultativne procese s ciljem postizanja dogovora ili davanja pristanka, izbjegavanja štete na vlasništvu, resursima, pravima i stoci.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with forest managers Razgovori s upraviteljima šumama Documented procedures Pisane procedure ILO Convention 169 or equivalent national legislation or agreements ILO Konvencija 169 ili nacionalno zakonodavstvo I sporazumi</p>
<p>PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST: KORISTI OD ŠUME</p> <p>Forest management operations shall encourage the efficient use of the forest's multiple products and services to ensure economic viability and a wide range of environmental and social benefits.</p> <p><i>Aktivnosti gospodarenja šumom moraju poticati efikasno korištenje mnogobrojnih proizvoda i usluga šume kako bi se osigurala ekonomska održivost i široki spektar ekoloških i društvenih koristi.</i></p>	
<p>Criterion 5.1</p> <p>Forest management should strive towards economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity of the forest / Gospodarenje šumom treba težiti ka ekonomskoj održivosti istovremeno vodeći računa o ekološkim, društvenim i operativnim troškovima proizvodnje i osiguravajući potrebne investicije za očuvanje ekološke produktivnosti šume.</p>	
<p>Indicator 5.1.1</p> <p>There is a work plan and budget for the forest management enterprise showing expected costs and revenues for at least the current financial year.</p> <p>Postoji plan rada i proračun za poduzeće koje gospodari šumama koje pokazuje očekivane troškove i prihode barem za tekuću financijsku godinu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Annual budget Godišnji proračun</p>
<p>Indicator 5.1.2</p> <p>The income predicted in the annual budget is consistent with the expected rate of harvest of forest products (see 5.6).</p> <p>Prihod predviđen u godišnjem proračunu je dosljedan s očekivanom količinom šumskih proizvoda (vidi 5.6)</p> <p>SLIME</p> <p>The Forest Manager is aiming to be in an economically viable situation which permits long term forest management</p> <p>Organizacija zadužena za gazdovanje teži prema ekonomskoj samoodrživosti koja omogućava dugoročno gazdovanje šumom</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Product yields stated in annual budget</i> <i>Planirane količine naznačene u godišnjem proračunu</i></p>
<p>Indicator 5.1.3</p> <p>The income predicted in the annual budget is consistent with product values comparable to regional or national indicators.</p> <p>Prihod predviđen u godišnjem proračunu je dosljedan s očekivanom vrijednošću šumskih</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Product yields stated in annual budget Planirane vrijednosti naznačene u godišnjem proračunu</p>

<p>proizvoda usporedivo s regionalnim ili nacionalnim normama.</p>	
<p>Indicator 5.1.4</p>	
<p>The annual budget incorporates stumpage, royalties or rents as required.</p> <p>Godišnji proračun uključuje cijene na panju i potrebna autorska prava i rente</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Annual budget Godišnji proračun</p>
<p>Indicator 5.1.5</p>	
<p>The annual budget specifies any costs associated with implementation of the social and environmental commitments identified in Principles 4 and 6.</p> <p>Godišnji proračun specificira troškove vezane uz provedbu društvenih i ekoloških obaveza ustanovljenim u Principima 4 i 6</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Annual budget Godišnji proračun</p>
<p>Criterion 5.2 Forest management and marketing operations should encourage the optimal use and local processing of the forest's diversity of products. Gospodarenje šumom i marketinške aktivnosti moraju poticati optimalno korištenje i lokalnu preradu raznovrsnih proizvoda šume</p>	
<p>Indicator 5.2.1</p>	
<p>Forest managers make a proportion of their production available to local enterprises, such as small-scale industries and processing operations, unless there is an over-riding reason preventing this.</p> <p>(see 5.4 below for related indicators)</p> <p>Upravitelji šume određeni dio svoje proizvodnje stavljaju na raspolaganje lokalnim poduzećima kao što su manji pogoni i preradbeni kapaciteti osim ako ne postoji viši razlog koji to onemogućuje.(vidi 5.4. ispod za slične norme)</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Sales information Informacije o prodaji Discussion with local community Razgovor s lokalnom zajednicom Note if there are any over-riding reasons preventing this. Navedite eventualne razloge zbog kojih ovo nije primjenjivo.</p>
<p>Criterion 5.3 Forest management <u>should</u> minimise waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources. Gospodarenjem šumom potrebno je minimizirati otpad povezan sa sječom i izradom i izbjeći štetu na drugim resursima u šumi.</p>	
<p>Indicator 5.3.1</p>	
<p>There is no excessive damage to residual stands of trees during and after harvesting.</p> <p>Nema značajnijih oštećenja dubelih stabala nakon sječa.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Site inspection - No evidence of excessive damages Terenski obilazak - Nema dokaza o pretjeranim oštećenjima</p>
<p>Indicator 5.3.2</p>	
<p>Timber is extracted and processed promptly after felling in order to minimize waste.</p> <p>Drvo se izvlači i izrađuje odmah nakon sječe kako bi se smanjio udio (drvnog) otpada.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Site inspection - No evidence of wastage through delayed extraction or processing Terenski obilazak - Nema dokaza o otpadu zbog odgođenog izvlačenja i izrade</p>

<p>Indicator 5.3.3</p> <p>The choice of on-site processing machinery includes an evaluation of the need to minimise timber waste and site damage</p> <p>Pri nabavi nove mehanizacije u obzir se uzima i potreba da se smanji količina (drvnog) otpada te oštećenja sastojina.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Evaluation of machinery use and purchases</i></p> <p><i>Ocjene mehanizacije koja se koristi ili planira nabaviti</i></p>
<p>Criterion 5.4 Forest management <u>should</u> strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product. / Gospodarenje šumom trebalo bi težiti ka jačanju i diverzifikaciji lokalne privrede izbjegavajući ovisnost o samo jednom šumskom proizvodu.</p>	
<p>Indicator 5.4.1</p> <p>There is an evaluation of the range of the forest's potential products and services, including 'lesser known' timber species, Non Timber Forest Products (NTFPs) and opportunities for forest recreation.</p> <p>Napravljene su (pr)ocjene mogućih šumskih proizvoda i usluga, uključujući "manje poznate" vrste, nedrvne šumske proizvode i prilike za rekreaciju u šumama.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Research papers/reports</p> <p>Znanstveni radovi/izvještaji</p> <p>Local survey results</p> <p>Rezultati lokalnih istraživanja</p> <p>Discussion with managers</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p>
<p>Indicator 5.4.2</p> <p>Managers are aware of the role of these products and services in the local economy (whether as trade goods or for subsistence).</p> <p>Upravitelji su svjesni uloge tih proizvoda i usluga za lokalno gospodarstvo (bilo kao prodajnih dobara ili za uzdržavanje)</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with managers</p> <p><i>Razgovor s upraviteljima</i></p>
<p>Indicator 5.4.3</p> <p>Managers have assessed the possibility of utilisation of lesser known species and NTFPs on their own account or by local enterprises.</p> <p>Upravitelji su ocijenili mogućnost korištenja manje poznatih vrsta za vlastiti račun ili putem lokalnih poduzeća</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with managers</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p> <p>Results of assessments</p> <p>Rezultati ocjene</p>
<p>Indicator 5.4.4</p> <p>Managers encourage the utilisation of lesser known species and NTFPs by local enterprises where this does not jeopardise other management objectives.</p> <p>Upravitelji potiču korištenje manje poznatih vrsta od strane lokalnih poduzeća kada to ne urgožava ostale ciljeve gospodarenja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with managers</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p> <p>Results of assessments</p> <p>Rezultati ocjene</p>

Criterion 5.5		Forest management operations shall recognise, maintain and, where appropriate, enhance the value of forest services and resources such as watersheds and fisheries. Aktivnostima gospodarenja šumom moraju se prepoznati, održati i gdje je moguće poboljšati vrijednosti šumarskih usluga i resursa kao npr. razvođa i ribolova.
Indicator 5.5.1	Verifiers & Guidance:	
Forest managers have evaluated the role and impact of the forest within the watershed. (see Criterion 6.5b for indicators with respect to maintenance of water resources and fisheries) Upravitelji šume procijenili su ulogu i utjecaj šuma na slivno područje. (vidjeti Kriterij 6.5b za norme koje se tiču održavanja vodnih i ribljih resursa)	Discussion with managers Razgovor s upraviteljima	
Indicator 5.5.2	Verifiers & Guidance:	
Forest managers have information on the fisheries above, in and below the forest watershed. (see Criterion 6.5b for indicators with respect to maintenance of water resources and fisheries) Upravitelji šume su informirani o ribnim područjima iznad, u i ispod šumskih razvođa (vidi Kriterij 6.5b za norme koje se tiču održavanja vodnih i ribljih resursa)	Discussion with managers Razgovor s upraviteljima	
Indicator 5.5.3	Verifiers & Guidance:	
Management plans and operations include maintenance and enhancement of watershed and fishery values identified Osnove gospodarenja i godišnji planovi uključuju održanje i unapređenje slivnog područja te posredno na identificirane vrijednosti, npr. ribarstvo.		
Criterion 5.6		
The rate of harvest of forest products shall not exceed levels, which can be permanently sustained. / Korištenje proizvoda šume ne smije premašiti razinu koja je trajno održiva		
Indicator 5.6.1	Verifiers & Guidance:	
The silvicultural system on which management is based is clearly stated. Jasno je naznačen šumskouzgojni sustav na kojem počiva gospodarenje) SLIMF (Small Forests): Harvest levels are sustainable over the long term (a period equivalent to the rotation length of the trees harvested). Note that annual harvest levels may vary hugely. SLIMF (Male šume): _Nivo seče je održiv na duži period (period jednak visini ophodnje posećenog drveta. Napomenuti da godišnji nivo seče, može da bude vrlo varijabilan SLIMF (Low Intensity Forests):	Management plan and/or associated documentation Plan gospodarenja i srodna dokumentacija SLIMF: Management plan Field observations of harvesting sites compared to areas planned for harvesting. Maps of tree location Harvest and sales records and plans over the relevant time span. Data on likely or actual growth rates of species harvested. Plan gazdovanja Zapažanja na terenu, poredeći mesta na kojim se vrši korišćenje sa planovima korišćenja. Karte lokacija drveta Podaci o korišćenju i prodaji, planovi u relevantanom vremenskom	

<p>Harvest limits are established at sustainable levels, based on conservative estimates of tree growth and yield rates. The harvest limits are stated in the management plan.</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom):</p> <p>Granične vrednosti korišćenja su na održivom nivou, bazirane su na umerenim procenama stope prirasta i prinosa. Granične vrednosti korišćenja su navedene u planu gazdovanja.</p>	<p>periodu.</p> <p>Podaci o približnom ili stvarnom prirastu vrsta koje se seku.</p>
<p>Indicator 5.6.2</p> <p>The expected level of harvesting on an annual basis, and in the long term (over more than one rotation) is clearly stated.</p> <p>Jasno je naznačena očekivana godišnja i dugoročna razina sječe</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan and/or associated documentation Plan gospodarenja i srodna dokumentacija</p>
<p>Indicator 5.6.3</p> <p>The expected level of harvesting is clearly justified in terms of the permanently sustainable yield of the forest products on which the management plan is based.</p> <p>Očekivana razina sječe je jasno opravdana u smislu trajnog potrajnog prihoda šumskih proizvoda na čemu je i zasnovan plan gospodarenja.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Plan gospodarenja Inventory information Podaci o inventarizaciji Growth and yield models Prirasno-prihodni modeli</p>
<p>Indicator 5.6.4</p> <p>All assumptions regarding regeneration, growth, abundance, quality and size distribution of the main commercial species are explicit, and in line with the best available data for the locality from relevant research and/or inventories.</p> <p>Sve pretpostavke koje se tiču obnove, rasta, pokrovnosti, distribucije po kvaliteti i veličini za glavne gospodarske vrste su eksplicitni i u skladu s najkvalitetnijim informacijama za lokalitet iz relevantnih istraživanja i/ili inventarizacija.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Forest inventories Inventarizacije šuma Research papers Znanstveni radovi Forestry journals Šumarska glasila National, Regional or local guidelines Nacionalne, regionalne i lokalne smjernice</p>
<p>Indicator 5.6.5</p> <p>The expected level of harvesting in the long term does not exceed local or regional expectations of sustainable yield, taking into account any special silvicultural treatments that have been applied.</p> <p>Očekivana dugoročna razina sječene prelazi lokalna ili regionalna očekivanja potrajnog prohoda, uzimajući u obzir primjenjene posebne šumskouzgojne zahvate.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Forest inventories Inventarizacije šuma Research papers Znanstveni radovi Forestry journals Šumarska glasila National, Regional or local guidelines Nacionalne, regionalne i lokalne smjernice</p>

<p>PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT: UTICAJ NA OKOLINU</p> <p>Forest management shall conserve biological diversity and its associated values, water resources, soils, and unique and fragile ecosystems and landscapes, and, by so doing, maintain the ecological functions and the integrity of the forest.</p> <p><i>Gospodarenje šumom mora očuvati biološku raznolikost i s njom povezane vrijednosti , izvore vode, tlo i jedinstvene i osjetljive ekosisteme i krajolike, i time održati ekološke funkcije i integritet šume.</i></p>	
<p>Criterion 6.1</p>	<p>Assessment of environmental impacts shall be completed - appropriate to the scale, intensity of forest management operations and the uniqueness of the affected resources - and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level considerations as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site disturbing operations. / Potrebno je izvršiti procjenu ekološkog utjecaja koja odgovara razini i intenzitetu gospodarenja šumom i jedinstvenosti resursa na koje se djeluje i na adekvatan je način uključiti u sistem gospodarenja. Procjena mora uključiti važnost krajolika i utjecaj objekata za neposrednu preradu. Ekološke utjecaje potrebno je procijeniti prije početka aktivnosti kojima se može poremetiti stanište</p>
<p>Indicator 6.1.1</p> <p>A system is specified which ensures that an appropriate assessment of environmental impact is made before commencement of any site-disturbing operations.</p> <p>The system:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is appropriate to the scale and intensity of the forest management - takes account of landscape level considerations - is appropriate to the uniqueness of the affected resources <p><i>Specificiran je sustav koji osigurava da odgovarajuća procjena utjecaja na okoliš bude izrađena prije početka aktivnosti kojima se može poremetiti stanište</i></p> <p>Sustav:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je prikladan opsegu i intenzitetu gospodarenja šumama - Uzima u obzir krajolik - prikladan je jedinstvenosti utjecanih resursa 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented system Dokumentiran sustav Records of results of assessment Podaci o rezultatima procjene</p>
<p>Indicator 6.1.2</p> <p>There is a system to ensure that results of the impact assessment are taken account of in subsequent operations.</p> <p><i>Postoji sustav koji osigurava da se rezultati procjene utjecaja uzimaju u obzir u budućim zahvatima okolinu.</i></p> <p>SLIMF (Small Forests):</p> <p>Before starting any operation, the possible negative environmental impacts are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required</p> <p>SLIMF (Male šume):</p> <p><i>Pre početka aktivnosti u šumi, potencijalni negativni uticaji na životnu sredinu su</i></p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented system Dokumentiran sustav Records of results of assessment Podaci o rezultatima procjene</p> <p>SLIMF:</p> <p>Manager's knowledge of the site and impacts of operations Field observations Management plan Documented environmental statement or assessment where legally required <i>Znanja organizacije o mestu i uticajima operacija. Zapažanja na terenu.</i></p>

<p>identifikovani i aktivnosti se planiraju na način da se ti negativni uticaji umanje. Nije potrebno dokumentovati procene, osim ako nije zakonska obaveza</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Before starting any operation, the possible negative environmental impacts at the site and landscape levels are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom): Pre početka izvođenja bilo koje opracije, mogući negativni uticaji na mesto i pejzaž se identifikuju i operacije se osmišljavaju tako da se ti uticaji minimiziraju. Procena ne treba biti dokumentovana, osim ako nije propisano zakonom.</p>	<p>Plan gazdovanja. Dokumentovana izjava o okolini ili procena ako je propisana zakonom.</p>
<p>Criterion 6.2 a) Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g., nesting and feeding areas).. / Potrebno je zaštititi rijetke i ugrožene vrste i njihova staništa (npr. područja hranjenja i gniježđenja).</p>	
<p>Indicator 6.2.1</p> <p>The likely presence of rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g. nesting and feeding areas) has been assessed on the basis of the best available information.</p> <p>Vjerovatno prisustvo rijetkih i ugroženih vrsta i njihovih staništa (npr. područja hranjenja i gniježđenja) je procijenjeno na osnovi najboljih raspoloživih informacija.</p> <p>SLIMF (Small Forests): Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are protected.</p> <p>SLIMF (Male šume): Tamo gde su poznate, retke, ranjive i ugrožene vrste su zaštićene</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are mapped and protected.</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom): U slučaju da su poznate, retke, ranjive i ugrožene vrste i njihova staništa su zaštićena i kartirana</p>	<p>Verifiers & Guidance: <i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i> <i>Records</i> <i>Podaci</i> <i>Consultation with local biologists</i> <i>Konzultacije s lokalnim biologima.</i></p> <p>SLIMF (Small Forests): Manager's knowledge of rare, threatened and endangered species in the area. Records from other sources of species found on the site. Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species.</p> <p>SLIMF (Male šume): Znanje organizacije o retkim, ranjivim i ugroženim vrstama u području. Izveštaji iz stalih izvora o nađenim vrstama nna području. Posmatranje na terenu mesta gnežđenja i hranilišta retkih, ranjivih i ugroženih vrsta.</p> <p>SLIMF (Low Intensity Forests): Manager's and workers' knowledge of rare, threatened and endangered species in the area. Reports of training for forest workers on protection issues. Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species. Reports of the conservation status of the FMU from other sources.</p> <p>SLIMF (šume kojima se gazduje manjim intenzitetom): Znanje organizacije i radnika o retkim, ranjivim i ugroženim vrstama u području. Izveštaji o obučenosti šumarskih radnika po pitanju zaštite. Posmatranje na terenu mesta gnežđenja i hranilišta retkih, ranjivih i ugroženih vrsta Izveštaji o statusu konzervacije šumskog područja iz ostalih</p>

	izvora.
Indicator 6.2.2	Verifiers & Guidance:
<p>Areas containing or likely to contain such species or are identified and marked on maps.</p> <p>Područja koja sadrže ili mogu sadržavati takve vrste su prepoznata i označena na karti.;</p> <p>SLIME:</p> <p>Other features which are important for conservation are identified and protected.</p> <p>Ostale karakteristike koje su bitne za zaštitu su identifikovane i zaštićene.</p>	<p>Maps</p> <p>Karte.</p> <p>SLIME:</p> <p>Maps showing conservation features</p> <p>Field observations and interviews with forest manager</p> <p>Karte koje pokazuju karakteristike bitne za zaštitu</p> <p>Zapažanja na terenu i razgovori sa organizacijom</p>
Indicator 6.2.3	Verifiers & Guidance:
<p>Procedures are documented and implemented to safeguard such species and their habitats.</p> <p>Procedure su dokumentirane i primenjene za zaštitu takvih vrsta i staništa.</p>	<p>Management plan and/or supporting documents</p> <p>Osnova gospodarenja i/ili popratni dokumenti</p>
FSC Criterion 6.2b	
<p>Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Potrebno je ustanoviti rezervate za čuvanje i zaštitu koji odgovaraju razini i intenzitetu korištenja šume i jedinstvenosti resursa na koje se djeluje.</p>	
Indicator 6.2.4	Verifiers & Guidance:
<p>Areas of special regional importance for biodiversity are identified on maps, and protected from harvesting and other site disturbance.</p> <p>Područja od posebnog regionalnog značenja su prepoznata i označena na karti i zaštićena su od sječe i ostalih poremećaja staništa</p>	<p>Maps</p> <p>Karte</p> <p>Consultation with local biologists</p> <p>Konzultacije s lokalnim biolozima</p> <p>Field visit</p> <p>Terenski obilazak</p>
Indicator 6.2.5	Verifiers & Guidance:
<p>At least 10% of the forest area is designated as a conservation zone, identified on maps, and managed with biodiversity as a major objective.</p> <p>Barem 10 % šumske površine je određeno, naznačeno na karti i gospodareno kao zona s glavnim ciljem očuvanja biodiverziteta.</p>	<p>Maps</p> <p>Karte</p> <p>Field visit</p> <p>Terenski obilazak</p>
Indicator 6.2.6	Verifiers & Guidance:
<p>At least half of this area (i.e. 5% of the total forest area) is designated as a protected area, identified on maps, and is protected from full commercial harvesting.</p> <p>Barem polovica tog područja (tj. 5 % ukupne šumske površine) je određena i naznačena na karti i zaštićena od / isključena iz isključivo komercijalnog iskorištavanja.</p>	<p>Maps</p> <p>Karte</p> <p>Field visit</p> <p>Terenski obilazak</p>

<p>Indicator 6.2.7</p> <p>Selection of conservation zones and protected areas is justified in terms of their potential to maximise their contribution to the maintenance or enhancement of biodiversity</p> <p>Odabir zona očuvanja i zaštićenih površina je opravdano njihovim potencijalom za maksimiziranje njihova doprinosa održavanju i poboljšavanju biodiverziteta.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps Karte Consultation with local biologists Konzultacije s lokalnim biologima</p>
<p>Indicator 6.2.8</p> <p>The protected area includes examples of all existing ecosystems within the forest area.</p> <p>Zaštićena površina uključuje uzorke svih postojećih ekosustava unutar šumskog područja.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps Karte Consultation with local biologists Konzultacije s lokalnim biologima</p>
<p>Indicator 6.2.9</p> <p>The movement of key plant and animal species between reserved and harvested areas is encouraged by retaining corridors of uncut forest based on streamsides with links up slopes and across ridges to connecting any large patches of forest which will not be harvested.</p> <p>Kretanje ključnih biljnih i životinjskih vrsta se potiče između rezervata i gospodarskih šuma zadržavanjem koridora neposječene šume bazirano na tokovima koji povezuju obronke i prelaze preko hrptova povezujući enklave šume koje se ne iskorištavaju.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan and/or associated documentation Gospodarska osnova i/ili vezana dokumentacija Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Criterion 6.2c</p> <p>Inappropriate hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled. Potrebno je kontrolirati nedozvoljeni lov, ribolov, postavljanje zamki i sakupljanje</p>	
<p>Indicator 6.2.10</p> <p>Systems for controlling hunting, fishing, trapping and collecting of animals or plants are documented.</p> <p>Dokumentirane su procedure za kontrolu lova, ribolova, zamkarenja i sabiranja životinja ili biljaka.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documents Dokumenti Management plan Osnova gospodarenja</p>
<p>Indicator 6.2.11</p> <p>Systems are in place to prevent hunting or trapping of protected species.</p> <p>Postoje procedure za sprečavanje lova (i postavljanje zamki) zaštićenih vrsta.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussions with forest managers Razgovor s upraviteljima šume</p>

<p>Criterion 6.3 Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forest regeneration and succession. ▪ Genetic, species and ecosystem diversity. ▪ Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem. <p>Ekološke funkcije i vrijednosti moraju ostati netaknute, poboljšane ili ponovno uspostavljene, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Regeneraciju i sukcesivnost šume. ○ Genetsku raznolikost, raznolikost vrsta i ekosistema. ○ Prirodne cikluse koji djeluju na produktivnost ekosistema šume. 	
<p>Indicator 6.3.1</p> <p>The silvicultural system adopted is appropriate to the ecology of the forest.</p> <p>Prihvaćeni šumskouzgojni sustav je prikladan ekologiji šume.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i></p> <p><i>Discussion with local biologists</i> <i>Konzultacije s lokalnim biologima</i></p>
<p>Indicator 6.3.2</p> <p>Systems which use small clearfell areas, selective felling and create varied age class have been considered.</p> <p>Uzimaju se u razmatranje sustavi čiste sječe na malim površinama, preborne sječe koje stvaraju različite dobne razrede.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Discussion with forest managers</i> <i>Razgovor s upraviteljima šume</i></p>
<p>Indicator 6.3.3</p> <p>Forestry operations must, if appropriate to the silvicultural system, aim for a mixture of compartments differing in size, shape, species, and date of planting and felling, in harmony with the landscape.</p> <p>Šumski zahvati moraju, ukoliko je to u skladu sa šumskouzgojnim sustavom, težiti mješavini odsjeka različitih veličina, oblika, vrsta i datuma sadnje i sječe tvoreći sklad s krajolikom.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>As above</i> <i>Isto</i></p>
<p>Indicator 6.3.4</p> <p>The scale of felling (e.g. coupe size) is commensurate with the natural dynamics of the forest type and the area under consideration (unless clearly justified silvicultural reasons are given).</p> <p>Veličina sječina je u srazmjeru s prirodnom dinamikom šumskog tipa i dotične površine (osim ako postoje jasni šumskouzgojni razlozi)</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Historical evidence if available</i> <i>Dostupni povijesni podaci</i> <i>Management plan and/or supporting documentation</i> <i>Osnova gospodarenja i/ili prateći dokumenti</i></p>
<p>Indicator 6.3.5</p> <p>Management of the forest area as a whole is designed to ensure that the full complement of tree species regenerates successfully in the forest area over the duration of the rotation.</p> <p>Gospodarenje šumskom površinom kao cjelinom je zamišljeno da osigura uspješno pomlađivanje za cijeli raspon šumskih vrsta na šumskoj</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Pre-harvest inventory</i> <i>Inventarizacija prije sječe</i> <i>Post-harvest inventory</i> <i>Inventarizacija poslije sječe</i> <i>Best available scientific data</i> <i>Najbolji dostupni znanstveni podaci</i></p>

<p>površini tijekom trajanja ophodnje.</p>	<p>Discussion with forest managers Razgovor s upraviteljima šume Discussion with local biologists Razgovor s lokalnim biologima</p>
<p>Indicator 6.3.6</p> <p>Selective felling and thinning regimes are designed to maintain genotypic diversity. Režimi preborne sječe i proreda su zamišljeni za održavanje genotipske raznolikosti</p>	<p>Verifiers & Guidance: Discussion with forest managers Razgovor s upraviteljima šume Discussion with local biologists Razgovor s lokalnim biologima</p>
<p>Indicator 6.3.7</p> <p>Biodiversity is routinely maintained by the retention of marginal habitats e.g. streamside vegetation, vegetation on rocky outcrops, swamps and heaths. Biodiverzitet se redovno održava zadržavanjem sporednih staništa npr. vegetacija uz vodotokove, na stjenovitim mjestima, močvarama i vrištinama.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plan and/or associated documentation Osnova gospodarenja i/ili prateći dokumenti Maps Karte Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Indicator 6.3.8</p> <p>Standing and fallen dead wood habitats are retained. Ostavljaju se dubeća odumrla stabla (sušci) i oboreno (mrtvo) drvo.</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plan and/or associated documentation Osnova gospodarenja i/ili prateći dokumenti Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Criterion 6.4 Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources. Moraju se zaštititi reprezentativni uzorci postojećih ekosistema unutar krajolika u svom prirodnom obliku i moraju se zabilježiti na kartama ovisno o razini i intenzitetu aktivnosti i jedinstvenosti resursa na koje se djeluje</p>	
<p>Indicator 6.4.1</p> <p>Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources. (See also 6.2.8) Reprezentativni uzorci postojećih ekosistema unutar krajolika zaštititi će se u svom prirodnom obliku, te biti označeni na kartama, sukladno razini i intenzitetu aktivnosti i jedinstvenosti resursa na koje se djeluje. (vidjeti i 6.2.8) SLIMF: Where representative samples of ecosystems are known to exist in the FMU these shall be protected. SLIMF Ukoliko su reprezentativni uzorci ekosistema poznati u GJ, onda će biti zaštićeni</p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plans Gospodarske osnove Maps Karte Survey Istraživanja Site inspection Pregled na terenu</p>

<p>Criterion 6.5</p>	<p>a) Written guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion; minimise forest damage during harvesting, road construction, and all other mechanical disturbances; and protect water resources. <i>Moraju se pripremiti i primjenjivati pisane upute za kontrolu erozije, minimiziranje šteta tokom sječe, konstrukciju cesta i sva druga mehanička ometanja; i zaštitu izvora vode.</i></p>
<p>Indicator 6.5.1</p> <p>There is written guidance or policies and procedures for new road building, road maintenance and other mechanical disturbance.</p> <p><i>Postoje pisane procedure i upute za izgradnju novih šumskih prometnica, održavanje postojećih prometnica te drugih mehaničkih utjecaja na sastojine</i></p> <p>SLIMF:</p> <p>All forest management operations that may damage soil (e.g. compaction, erosion) and methods to mitigate or avoid such are known.</p> <p><i>Sve operacije gazdovanja koje mogu štetno delovati na zemljište (npr. sabijanje, erozija) i metode ublažavanja ili izbegavanja takvih delovanja su poznati.</i></p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Policies and Procedures Politike i procedure.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations Maps showing new roads and locations of new and ongoing operations <i>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i zapažanja na terenu.</i> <i>Karte koje pokazuju nove puteve i lokacije novih i trenutnih operacija</i></p>
<p>Indicator 6.5.2</p> <p>Guidances, policies and procedures include the following norms for the design and building of new roads:</p> <ul style="list-style-type: none"> - New roads are planned in advance on topographical maps showing existing streams - Roads are fitted to the topography so that a minimum of alterations to the natural features will occur - Wherever possible roads are located on natural benches, ridges and flatter slopes - Road construction in steep, narrow valleys, slip-prone or other unstable areas, natural drainage channels and streamsides is minimised - Roads are not be aligned through environmentally sensitive areas - Embankments and cuttings are stabilised to resist erosion - Drains and culverts are designed to minimise erosion <p><i>Politike i procedure za projektiranje i izgradnju novih cesta uključuju sljedeće norme:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Nove se ceste unaprijed planiraju na topografskim kartama na kojima su ucrtani postojeći vodotokovi</i> - <i>Ceste se prilagođavaju topografiji tako da solazi do minimalnih izmjena u prirodnim osobinama</i> - <i>Gdjegod je to moguće, ceste se lociraju na prirodnim zaravnima, hrptovima i ravnijim padinama</i> - <i>Pri izgradnji cesta na strmim uskim dolinama, klizištima i drugim nestabilnim terenima minimiziraju se prirodni drenažni kanali i vodotokovi</i> 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documents</i> <i>Dokumenti</i> <i>Field inspection of roads</i> <i>Pregled cesta na terenu</i></p>

<p>- Ceste se ne smiju graditi uz okolišno osjetljive površine</p> <p>- Nasipi i usjeci su stabilizirani da odole eroziji</p> <p>- Odvodni jarci i propusti se projektiraju tako da smanje eroziju</p>	
<p>Indicator 6.5.3</p> <p>Machinery operators receive adequate training and are aware of the requirements with respect to protection of water resources.</p> <p>Rukovatelji strojeva su prošli odgovarajuću obuku i svjesni su zahtjeva koji se tiču zaštite vodnih resursa</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Training records</i></p> <p><i>Podaci o obuci</i></p> <p><i>Discussion with machinery operators</i></p> <p><i>Razgovor s rukovateljima strojeva</i></p>
<p>Criterion 6.5b Written guidelines shall be prepared and implemented to: protect water resources. / Moraju se pripremiti i provoditi pisane smjernice za: zaštitu vodnih resursa.</p>	
<p>Indicator 6.5.4</p> <p>Policies and procedures for the design and building of new roads include the following indicators with respect to protection of water resources, which are implemented:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stream crossings are planned before operations begin and shown on relevant maps - The number of stream crossings is minimised - Stream crossings are at right angles to the stream - Valley bottom roads and tracks are kept as far back from the stream as possible - Culverts are designed so they do not obstruct the migration of fish, create fast water velocities or stream beds unsuitable for fish - Drains do not drain into natural watercourses. Where this is unavoidable, regularly emptied silt traps are installed. <p>Politike i procedure za projektiranje i izgradnju novih cesta uključuju sljedeće norme:za zaštitu vodnih resursa, i one se provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Križanja s vodotokovima se planiraju prije početka radova i ucrtana su na karti - Minimizira se broj križanja s vodotokovima - Križanja s vodotokovima su pod pravim kutem u odnosu na tok - Ceste na dnu dolina i vlake se drže što je moguće više podalje od tokova - Propusti se projektiraju tako da ne ometaju migracije ribe, da ne stvaraju brzace i da ne čine korita nepodesnim za ribe - Odvodni kanali se ne ispuštaju u prirodne vodotokove. Gdje se to ne može izbjeći, treba ugraditi muljne brane koje se redovno prazne 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented policies and procedures</p> <p>Dokumentirane politike i procedure</p> <p>Field inspection of roads</p> <p>Pregled cesta na terenu</p>
<p>Indicator 6.5.5 (Local)</p> <p>New roads are not constructed in streambeds. Existing roads in streambeds are closed and replacements are constructed.</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Field inspection</p> <p>Pregled na terenu</p>

<p>Nove se ceste ne izgrađuju na vodotokovima. Postojeće ceste na vodotokovima se zatvaraju i zamjenjuju drugima.</p>	
<p>Indicator 6.5.6</p> <p>Buffer zones in which harvesting does not take place are established around all permanent watercourses.</p> <p>Ustanovljuju se tampon-zone oko trajnih vodotokova u kojima se ne obavlja sječa</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Indicator 6.5.7</p> <p>There is no evidence of siltation or other damage to water sources.</p> <p>Nema dokaza o zamuljivanju ili drugim štetam na vodnim izvorima</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Site inspection Terenski obilazak</p>
<p>Criterion 6.5c Written guidelines shall be prepared and implemented to: minimise forest damage during harvesting Moraju se pripremiti i provoditi pisane smjernice za: minimiziranja šteta na šumi pri sječi,</p>	
<p>Indicator 6.5.8</p> <p>There are written policies and procedures to minimise forest damage during harvesting and extraction.</p> <p>Postoje pisane politike i procedure za minimiziranje šteta na šumi pri sječi i privlačenju</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Procedure documented Dokumentirane procedure</p>
<p>Indicator 6.5.9</p> <p>Policies and procedures include the following indicators, which are implemented:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protected areas are physically demarcated, at least temporarily, before any forest operations start on near by land - Harvesting machinery must not enter streams except at designated and designed stream crossings - Lop and top may not be pushed into streams - Extraction is stopped when soils are saturated - The use of brash mats is specified, where appropriate <p>Politike i procedure uključuju sljedeće norme, i one se provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaštićena područja su fizički omeđena, barem privremeno prije nego što počne bilo koji šumarski zahvat u okolici - Strojevi za iskorištavanje ne smiju ulaziti u vodotokove osim na određenim izgrađenim prijelazima - Iverje se ne smije gomilati u vodotokove - Privalčenje se zaustavlja pri prezasićenju tla - Upotreba prostirača za otpatke se specificira gdje je to potrebno 	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Harvesting procedure Procedure iskorištavanja Field inspection of harvesting sites Pregled sječina na terenu</p>

<p>Indicator 6.5.10</p> <p>Harvesting techniques are designed to minimise erosion and run off. Tehnike iskorištavanja su određene tako da se minimizira erozija i osipanje</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Procedure documented Dokumentirane procedure</p>
<p>Indicator 6.5.11</p> <p>Harvesting and extraction methods are designed to minimise damage to residual trees and regeneration. Metode iskorištavanja i privlačenja su određene tako da se minimizira štete na preostalim stablima i pomladku</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Procedure documented Dokumentirane procedure Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Indicator 6.5.12</p> <p>New harvesting and extraction machinery is selected taking into account the need to minimise damage to soils, residual trees and regeneration. Novi strojevi za iskorištavanje i privlačenje se odabiru uzimajući u obzir potrebu da se minimiziraju štete na tlu, preostalim stablima i pomladku</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Evaluation of new machinery purchases Ocjena nabavke novih strojeva</p>
<p>Indicator 6.5.13</p> <p>Workers receive appropriate training in harvesting and extraction methods. Radnici dobivaju odgovarajuću obuku o metodama iskorištavanja i privlačenja.</p>	<p>Verifiers & Guidance / Dokazi i uputstva:</p> <p>Training records Podaci o obuci</p>
<p>Criterion 6.6 a) Management systems shall promote the development and adoption of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and strive to avoid the use of chemical pesticides. Sistemi gospodarenja moraju promovirati razvoj i primjenu ekološki prihvatljivih nekemijskih metoda za borbu protiv nametnika i težiti ka izbjegavanju korištenja kemijskih pesticida</p>	
<p>Indicator 6.6.1</p> <p>Documented pest, disease and weed control strategies are available. Dostupne su dokumentirane strategije za kontrolu štetnika, bolesti i korova</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documentation Dokumentacija</p>
<p>Indicator 6.6.2</p> <p>Procedures are in place to record all use of synthetic chemicals by the forest management enterprise Records of chemical use include: a) Name of the product b) Location of the site treated; c) Area of the site treated; d) Method of application; Date chemical use started;</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records Podaci</p>

<p>f) Date chemical use finished;</p> <p>g) Total quantity of the chemical used;</p> <p>Na snazi su procedure za bilježenje svih upotreba sintetskih kemijskih sredstava za poduzeće koje gospodari šumama</p> <p>Podaci o korištenju kemijskih sredstava uključuju:</p> <p>a) Ime proizvoda;</p> <p>b) Lokaciju tretirane površine;</p> <p>c) Površinu tretirane površine;</p> <p>d) Način primjene;</p> <p>e) Datum početka korištenja kemijskog sredstva;</p> <p>f) Datum prestanka korištenja kemijskog sredstva;</p> <p>g) Ukupnu količinu upotrijebljene kemijskog sredstva;</p>	
<p>Indicator 6.6.3</p> <p>Chemicals are only used when absolutely necessary to achieve defined management aims.</p> <p>Kemijska sredstva se koriste samo onda kada su nužno potrebne za postizanje definiranih ciljeva gospodarenja.</p>	<p>Discussion with managers</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p>
<p>Indicator 6.6.4</p> <p>Synthetic chemicals are only used where there is no known non-chemical alternative not entailing excessive cost.</p> <p>Sintetičke kemijska sredstva se koriste samo onda kada nema poznate kemijske alternative unutar razumnih troškova.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with managers</p> <p>Razgovor s upraviteljima</p>

Indicator 6.6.5	<p>Verifiers & Guidance: <i>Documented procedure</i> <i>Dokumentirane procedure</i> <i>Records</i> <i>Podaci</i></p>
<p>A procedure is in place to record the most appropriate non-chemical alternative which was considered and rejected prior to use of the synthetic chemical, together with the justification for use of the chemical rather than the non-chemical alternative.</p> <p>Na snazi su procedure za praćenje najpogodnijih nekemijskih alternativa koje su uzete u razmatranje i odbačene prije korištenja sintetičkih kemijskih sredstava, zajedno s opravdanjem za korištenjem kemijskih sredstava umjesto njene nekemijske alternative.</p>	
Indicator 6.6.6	<p>Verifiers & Guidance: <i>Records</i> <i>Podaci</i> <i>Field observations</i> <i>Zapažanja na terenu</i></p>
<p>Chemicals are used only in minimum effective quantities, with strict observation of controls and regulations.</p> <p>Kemijska sredstva se koriste samo u minimalnim djelotvornim količinama sa strogim poštivanjem kontrola i pravila.</p>	
<p>Criterion 6.6b World Health Organisation Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. / Zabranjuje se korištenje Tipova 1A i 1B Svjetske zdravstvene Organizacije i kloriranih ugljikovodičnih pesticida, pesticida koji su trajni, otrovni i čiji derivati ostaju biološki aktivni i mogu se kumulirati u prehrambenom lancu, kao i svih pesticida koji su zabranjeni međunarodnim sporazumima</p>	
Indicator 6.6.7	<p>Verifiers & Guidance: <i>Documents</i> <i>Dokumenti</i> <i>Site inspection</i> <i>Pregled na terenu</i></p>
<p>The use or storage of these chemical on certified units is prohibited.</p> <p>Upotreba i skladištenje ovih kemijskih sredstava na certificiranim jedinicama je zabranjena.</p>	
Indicator 6.6.8	<p>Verifiers & Guidance: <i>Documents</i> <i>Dokumenti</i> <i>Site inspection</i> <i>Pregled na terenu</i></p>
<p>The use or storage of seed and seedling dressings based on mercurial, organophosphate and organochlorine compounds (including Gamma HCH, Lindane and BHC), or other long-lasting chemicals which can accumulate in food chains or the ecosystem is prohibited.</p> <p>Upotreba i skladištenje sredstava za tretiranje sjemena i klijanaca na bazi živinih, organofosfatnih i organoklornih sastojaka (uključujući Gamma HCH, Lindane i BHC) i drugih dugoperzistentnih kemijskih sredstava koje se mogu akumulirati u hranidbenom lancu ili ekosistemu jest zabranjena.</p>	
Indicator 6.6.9	<p>Verifiers & Guidance: <i>Chemical purchase records</i> <i>Podaci o kupovini pesticida</i> <i>Chemical application records</i></p>
<p>Chemicals classified as Highly Hazardous by FSC (Annex 7) shall not be used unless derogation has been approved by FSC.</p>	

<p>Kemijska sredstva koja su na FSC popisu klasificirana (Prilog 7) kao vrlo opasna neće se upotrebljavati. Ta sredstva mogu se (iznimno) upotrijebiti samo uz dobivenu derogaciju za primjenu od FSC.</p>	<p>Podaci o primjeni pesticida Nursery production procedures / manuals Podaci o proizvodnji u rasadnicima / Pisane procedure</p>
<p>Criterion 6.6c If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to minimise health and environmental risks / Ukoliko se kemijska sredstva koriste potrebno je osigurati odgovarajuću opremu i obuku kako bi rizik na zdravlje i okoliš bio minimalan.</p>	
<p>Indicator 6.6.10</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Training and appropriate equipment are provided to all operators. Obuka i odgovarajuća oprema je stavljena na raspolaganje svim rukovateljima.</p>	<p>Training manuals Priručnici za obuku Training records Podaci o obuci.</p>
<p>Indicator 6.6.11</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Fuel tanks and stores are located so that spillages from damage, defects or refuelling will not enter watercourses. Rezervoari za gorivo i skladišta su locirani tako da eventualno curenje uzrokovano oštećenjem, kvarom ili pretakanjem goriva ne dospije u vodotokove.</p>	<p>Site inspection Pregled na licu mjesta</p>
<p>Indicator 6.6.12</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>All equipment for the transport, storage and application of chemicals must be maintained in a safe and leakproof condition. Sva oprema za transport, skladištenje i primjenu kemijskih sredstava mora se održavati u sigurnom i nepropusnom stanju.</p>	<p>Site inspection Pregled na licu mjesta</p>
<p>Indicator 6.6.13</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Application of chemicals within 10m of watercourses and 30m around reservoirs and lakes is prohibited. Primjena kemijskih sredstava unutar 10 metara od vodotokova i 30 m oko rezervoara i jezera je zabranjena</p>	<p>Documented procedure / manuals Dokumentirane procedure/priručnici</p>
<p>Indicator 6.6.14</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Application if heavy rain is expected, during wet weather, on frozen snow-covered ground or ground which has baked dry during a drought is prohibited. Primjena, ukoliko se očekuje jača kiša, tokom vlažnog vremena, na zemlji pokrivenoj zaleđenim snijegom ili na jako sasušenom tlu je zabranjena.</p>	<p>Documented procedure / manuals Dokumentirane procedure/priručnici</p>
<p>Indicator 6.6.15</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Soaking of seedlings treated with chemicals in</p>	<p>Documented procedure / manuals</p>

<p>drains or watercourses prior to planting is prohibited.</p> <p>Namakanje sadnica tretiranih kemijskim sredstvima u jarcima i vodotokovima prije sadnje je zabranjeno.</p>	<p>Dokumentirane procedure/priručnici</p>
<p>Criterion 6.7 Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed in an environmentally appropriate manner at off-site locations. Kemijska sredstva, kontejneri, tekući i čvrsti neorganski otpad, uključujući gorivo i ulje uklanjaju se na ekološki prihvatljiv način na za to odgovarajućim lokacijama.</p>	
<p>Indicator 6.7.1</p> <p>Off-site locations have been identified for the disposal of chemicals, containers, liquid and solid non-organic waste in an environmentally appropriate manner.</p> <p>Posebna mjesta su određena za odlaganje kemijskih sredstava, posuda, tekućeg i krutog neorganskog otpada na način koji je prihvatljiv za okoliš.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Site inspection Pregled na licu mjesta</p>
<p>Indicator 6.7.2</p> <p>There is a system in place for taking waste to the appropriate locations for disposal.</p> <p>Na snazi je sustav za odnošenje otpada na odgovarajuće mjesto za odlaganje</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with managers Razgovor s upraviteljima Inspection Pregled</p>
<p>Indicator 6.7.3</p> <p>Disposal does not take place in watercourses or lakes or by burying.</p> <p>Odlaganje se ne obavlja u vodotokovima ili jezerima ili zakapanjem.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>No evidence of inappropriate disposal Nema dokaza o neodgovarajućem odlaganju.</p>
<p>Indicator 6.7.4</p> <p>There is no evidence of waste left in the forest.</p> <p>Nema dokaza da se otpad ostavlja u šumi.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>No evidence of inappropriate disposal Nema dokaza o neodgovarajućem odlaganju.</p>
<p>Criterion 6.8 Use of biological control agents shall be documented, minimised, monitored and strictly controlled in accordance with national laws and internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited. Potrebno je bilježiti, minimizirati, nadzirati i striktno kontrolirati korištenje bioloških sredstava za suzbijanje u skladu s nacionalnim zakonima i međunarodno prihvatljivim znanstvenim protokolima. Zabranjuje se korištenje genetski modificiranih organizama</p>	
<p>Indicator 6.8.1</p> <p>There is a procedure in place for the documentation and monitoring of all use of biological control agents.</p> <p>Na snazi je procedura za dokumentiranje i praćenje upotrebe sredstava za biološko suzbijanje.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented procedure Dokumentirane procedure Records Podaci</p>

Indicator 6.8.2	Verifiers & Guidance:
<p>Biological control agents are used only when absolutely necessary to achieve defined management aims as part of integrated pest management system (use of naturally occurring organisms is permitted).</p> <p>Sredstva za biološko suzbijanje se koriste samo kada je to nužno potrebno za postizanje definiranih ciljeva gospodarenje kao dio integralne zaštite šuma (dozvoljena je upotreba organizama koji tu prirodno dolaze)</p>	<p>Pest and disease control strategy Strategija kontrole bolesti i štetnika</p>
Indicator 6.8.3	Verifiers & Guidance:
<p>There is no use of genetically modified organisms by the forest management enterprise.</p> <p>Poduzeće za gospodarenje šumama ne upotrebljava genetski modificirane organizme</p>	<p>No evidence of GMO use Nema dokaza o upotrebi GMO-a.</p>
Criterion 6.9 The use of exotic species shall be carefully controlled and actively monitored to avoid adverse ecological impacts Pažljivo se kontrolira i aktivno nadzire korištenje egzota kako bi se izbjegao suprotan ekološki učinak.	
Indicator 6.9.1	Verifiers & Guidance:
<p>All use of exotic species is documented and justified.</p> <p>Svako korištenje egzota je dokumentirano i opravdano.</p>	<p>Documents Dokumenti</p>
Indicator 6.9.2	Verifiers & Guidance:
<p>Exotic species used are monitored to evaluate potential adverse ecological impacts.</p> <p>Unošenje egzotičnih vrsta je strogo kontrolirano kako bi se procijenio moguć negativan ekološki utjecaj</p>	<p>Documents Dokumenti Site inspection Terenski obilazak</p>
Indicator 6.9.3	Verifiers & Guidance:
<p>In the event that adverse ecological impacts are identified control actions are implemented.</p> <p>Propisane su aktivnosti koje se primjenjuju u slučaju uočavanja takvog negativnog utjecaja na okoliš.</p>	<p>Documents Dokumenti Site inspection Terenski obilazak</p>

<p>Criterion 6.10</p>	<p>Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; and b) does not occur on high conservation value forest areas; and c) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit. <p>Neće se vršiti konverzija šuma u plantaže ili njihovo korištenje za ne-šumske namjene osim u slučajevima gdje prenamjena:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obuhvaća vrlo ograničeni dio gospodarske jedinice; b) se ne vrši na visokovrijednim zaštićenim šumskim površinama; c) daje jasne, pouzdane, dodatne i zajamčene prednosti za dugoročnu zaštitu unutar gospodarske jedinice
<p>Indicator 6.10.1</p> <p>Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; and b) does not occur on high conservation value forest areas; and c) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit. <p>Konverzije šuma u plantaže ili nešumsko zemljište nebi se smjele događati osim u okolnostima kada konverzija</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obuhvaća vrlo ograničeni dio gospodarske jedinice b) se ne obavlja na visokovrijednim zaštićenim šumskim površinama; c) daje jasne, pouzdane, dodatne i zajamčene prednosti za dugoročnu zaštitu unutar gospodarske jedinice 	<p>No plans for conversion exist Ne postoje planovi za konverziju No evidence of conversion Nema dokaza o konverziji.</p>
<p>PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN: PLAN GOSPODARENJA</p>	
<p>A management plan - appropriate to the scale and intensity of the operations - shall be written, implemented, and kept up to date. The long-term objectives of management, and the means of achieving them, shall be clearly stated./ Mora se napisati, koristiti i ažurirati plan gospodarenja koji odgovara razini intenzitetu aktivnosti. Jasno treba naznačiti dugoročne ciljeve gospodarenja i sredstva za njihovo postizanje.</p>	
<p>Criterion 7.1</p>	<p>a) The management plan and supporting documents shall provide:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) management objectives; <p>Plan gospodarenja i pomoćni dokumenti moraju donositi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Ciljeve gospodarenja.
<p>Indicator 7.1.1</p> <p>There is a clear statement of the objectives of forest management</p> <p>Postoji jasan stav o ciljevima gospodarenja šumama.</p> <p>SLIME:</p> <p>Management plans may consist of brief notes and a map</p> <p>Planovi gazdovanja mogu biti u formi kratkih</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Plan gazdovanja</p> <p>SLIME:</p> <p>Checking the plan exists and contains all the information required.</p> <p>Field checks that the plan has been implemented in the past and is currently still followed.</p> <p>Provera postojanja planova i sadržaja</p>

beleški i karti	Terenska provera da su u prošlosti implementirani planovi i da se aktulni planovi poštuju
<p>Criterion 7.1b (i)</p> <p>b) Description of the forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands</p> <p>b) Opis šumskih resursa, ekoloških ograničenja, korištenje zemljišta i status vlasništva , društveno ekonomske uvijete i profil susjednog područja</p>	
<p>Indicator 7.1.2</p> <p>There is a clear description of the area under management control.</p> <p>Postoji jasan opis područja pod kontrolom gospodarenja</p> <p>SLIMF:</p> <p>An outline is provided of objectives and how these will be achieved</p> <p>Postoji skica ciljeva i načina na koji će biti postignuti</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documents Dokumenti Maps Karte</p>
<p>Indicator 7.1.3</p> <p>There is a description of the physical aspects of the management area (e.g. topography, soils, geology, and water resources), appropriate to the extent and intensity of the management programme.</p> <p>Postoji opis fizičkih aspekata površine gospodarenja (npr. topografija, tla, geologija, vodni resursi), u skladu sa opsegom i intenzitetom programa gospodarenja.</p> <p>SLIMF:</p> <p>The forest is broadly described</p> <p>Šuma je opisana u najširem smislu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documents Dokumenti Maps Karte</p>
<p>Indicator 7.1.4</p> <p>There is a clear description of any areas under management control which are excluded from harvesting, for whatever reasons.</p> <p>Postoji jasan opis površina pod kontrolom gospodarenja koja su isključena od iskorištavanja zbog bilo kojeg razloga.u resursa</p> <p>SLIMF:</p> <p>The forest is broadly described</p> <p>Šuma je opisana u najširem smislu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documents Dokumenti Maps Karte</p>
<p>Indicator 7.1.5</p> <p>Areas that have been harvested in the past are known, and are marked as such on maps.</p> <p>Područja koja su iskorištavana u prošlosti su poznata i kao takva naznačena na karti</p> <p>SLIMF:</p> <p>Sustainable harvest limits and regeneration plans (long term, at least one full rotation period</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documents Dokumenti Maps Karte</p> <p>SLIMF:</p> <p>Harvest limits are established at sustainable limits and are based on conservative estimates of tree growth and yield.</p>

<p>for the whole of the FMU) are provided</p> <p>Postoje održivi limiti korišćenja i planovi obnavljanja (dugoročni, najmanje jena ophodnja za za celu GJ)</p>	<p>Silvicultural prescriptions take into account factors such as DBH, seed trees for each species, etc.</p> <p>Ustanovljeni su limiti za seču na održivom nivou, koji se zasnivaju na konzervativnim procenama rasta i prinosa.</p> <p>Predlozi za gajenje uzimaju u obzir faktore poput prečnika na prsnoj visini, semenskih stabala za svaku vrstu itd.</p>
<p>Indicator 7.1.6</p> <p>There is an evaluation of the timber resource (inventory), sufficient in detail and rigour to justify the planned harvesting for the full rotation, and to demonstrate convincingly that yields will be permanently sustainable in successive rotations.</p> <p>(see also Criterion 5.6)</p> <p>Postoji ocjena drvnih resursa (inventarizacija) dovoljno točna i detaljna da opravdava planirano iskorištavanje za cijelu ophodnju i da uvjerljivo dokaže da prihodi će biti trajno potrajni u budućim ophodnjama.</p> <p>(vidi isto Kriterij 5.6)</p> <p>SLIMF:</p> <p>The plans include provisions for monitoring forest regrowth</p> <p>Plan uključuje i mere za praćenje obnavljanja šume</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Forest inventory Inventarizacija šuma</p>
<p>Criterion 7.1b (ii) The management plan and supporting documents shall provide a description of land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands.</p> <p>Opis šumskih resursa, ekoloških ograničenja, korištenje zemljišta i status vlasništva , društveno ekonomske uvijete i profil susjednog područja</p>	
<p>Indicator 7.1.7</p> <p>There is a description of the land use and ownership status.</p> <p>Postoji opis korištenja zemljišta i (statusa) vlasništva.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>(and see 2.2, 3.1, 3.3, 4.4) (vidi i 2.2, 3.1, 3.3, 4.4)</p>
<p>Indicator 7.1.8</p> <p>There is a description of the socio-economic context for management.</p> <p>Postoji opis socijalno-ekonomskih uvjeta na području gospodarenja.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>(and see 2.2, 3.1, 3.3, 4.4) (vidi i 2.2, 3.1, 3.3, 4.4)</p>
<p>Indicator 7.1.9</p> <p>There is a description of adjacent land use.</p> <p>Postoji opis korištenja/vlasništva okolnog zemljišta.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p>
<p>Criterion 7.1c c) Description of silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resource inventories.</p>	

Opis šumskouzgojnihi/ili drugih sistema gospodarenja koji se baziraju na ekologiji dotične šume i informacijama skupljenima tokom inventarizacije resursa.	
Indicator 7.1.10	Verifiers & Guidance: See 5.6.1 and 6.3.1 Vidi 5.6.1 and 6.3.1
The silvicultural system on which management is based is clearly stated and justified in terms of the ecology of the forest. Šumskouzgojni sustav na kojemu se zasniva gospodarenje je jasno naznačen i opravdan u smislu ekologije šume.	
Indicator 7.1.11	Verifiers & Guidance: Procedure documented Dokumentirane procedure Field Inspection (see 5.6) Pregled na terenu (vidi 5.6)
The management prescriptions and procedures required to implement the silvicultural system are clearly stated, as, for example: - identification and marking of trees to be retained for future extraction, as seed sources, or to maintain biodiversity; - selection criteria of trees for felling; - method of marking trees or area selected for felling - method of ensuring regeneration; Propisi i procedure gospodarenja potrebni za primjenu šumskouzgojno sustava su jasno naznačeni kao npr.: - prepoznavanje i označavanje drveća koje će se sačuvati za buduću sječu, kao sjemenjaci i za očuvanje biodiverziteta. - kriterije odabira stabala za sječu, - način označavanja stabala ili područja određenog za sječu - način osiguranja pomlađivanja	
Criterion 7.1d d) Rationale for rate of annual harvest and species selection d) Principi određivanja godišnje sječe (etata) i odabir vrsta.	
Indicator 7.1.12	Verifiers & Guidance: See 5.6 vidi 5.6.
The management plan and supporting documents shall provide rationale for rate of annual harvest and species selection. Gospodarska osnova i godišnji planovi uključuju izračun godišnjeg etata po vrstama., SLIMF: There are appropriate maps showing the forest resource base including protected areas, watercourses, roads and ownership. <u>POstoje odgovarajuće karte na kojima se vidi osnova šumskog resursa uključujući i zaštićena područja, vodotokove, puteve i vlasništvo</u>	
Criterion 7.1e e) Provisions for monitoring of forest growth and dynamics. e) Odredbe za nadzor prirasta i dinamike.	
Indicator 7.1.13	Verifiers & Guidance: Procedure documented
Procedures for monitoring forest regeneration	

<p>and growth are documented and implemented. Procedure za praćenje obnove šuma i rasta su dokumentirane i provedene.</p>	<p>See 8.2 Dokumentirane procedure vidi 8.2</p>
<p>Criterion 7.1f f) Environmental safeguards based on environmental assessments. f) Ekološke zaštite bazirane na ekološkim procjenama.</p>	
<p>Indicator 7.1.14</p> <p>The need for fire management and control has been properly evaluated and is documented. Potreba za kontrolom i zaštitom od požara je ispravno procijenjena i dokumentirana. SLIMF: The plan describes harvesting methods and silviculture to ensure responsible management SLIMF: <u>Plan opisuje metode korišćenja i gajenja kako bi se osiguralo održivo gazdovanje</u></p>	<p>Verifiers & Guidance: Discussions with manager Razgovor s upraviteljem Documents Dokumenti Fire plan Plan zaštite od požara</p>
<p>Indicator 7.1.15</p> <p>Environmental safeguards based on environmental assessments are implemented. Postoje i primjenjuju se smjernice za očuvanje okoliša temeljene na identifikaciji vrijednosti okoliša SLIMF: Only a long term plan as outlined in Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is required. Potreban je samo dugoročni plan, kao što je naznačeno u 7.1.2 to 7.1.11</p>	<p>Verifiers & Guidance: Discussions with manager Razgovor s upraviteljem Documents Dokumenti</p>
<p>Criterion 7.1g g) Plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species. g) Planove za identifikaciju i zaštitu rijetkih, osjetljivih i ugroženih vrsta.</p>	
<p>Indicator 7.1.16</p> <p>The management plan and supporting documents shall provide plans for the identification and protection of rare threatened and endangered species. Gospodarska osnova i drugi planovi gospodarenja uključivati će planove za identifikaciju i zaštitu rijetkih i ugroženih vrsta SLIMF: Plans are being implemented and deviations (whilst maintaining long term objectives) can be explained <u>Planovi se implementiraju, a sva odstupanja (sve dok se održava dugoročni cilj) moraju biti objašnjena</u></p>	<p>Verifiers & Guidance: Management plan and operational controls. Interviews with staff Planovi gazdovanja i kontrola operacija. Razgovori sa osobljem</p>
<p>Criterion 7.1h h) Maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership.</p>	

h) Šumske karte koje opisuju osnove šumskih resursa uključujući zaštićena područja, planirane aktivnosti gospodarenja i status vlasništva zemlje. Opis i objašnjenje za korištenje određenih tehnika sječe i opreme	
Indicator 7.1.17	Verifiers & Guidance:
There are maps showing the forest resource base including protected areas. Izrađene su karte koje prikazuju šumske resurse, uključujući i zaštićena područja.	See also 2.2.1, 3.3.1, 7.1b vidjeti i 2.2.1, 3.3.1, 7.1b
Indicator 7.1.18	Verifiers & Guidance:
There are maps showing land ownership. They are accessible, clear and usable. Izrađene su karte koje prikazuju vlasništvo nad zemljištem; karte su dostupne, jasne i upotrebljive.	Maps Karte
Indicator 7.1.19	Verifiers & Guidance:
There are maps showing planned management in the short term (5-10 years) and longer term (20 years or more). Postoje karte koje pokazuju planirane gospodarske aktivnosti u kratkoročnom (manjem od 5 godina) i srednjeročnom (npr. 5-20 godina) razdoblju.	Maps Karte
Criterion 7.2	The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances Plan gospodarenja se periodički revidira kako bi se u njega uključili rezultati nadzora i nove znanstvene i tehničke spoznaje, te kako bi se uskladio s promjenjivim ekološkim, društvenim i ekonomskim prilikama
Indicator 7.2.1	Verifiers & Guidance:
There is a system in place for the regular revision and updating of the management plan. Na snazi je sustav za redovnu reviziju i nadopunu osnova gospodarenja.	Management plan Osnova gospodarenja Discussions with managers Razgovor s upraviteljem
Indicator 7.2.2	Verifiers & Guidance:
Managers are aware of relevant research being undertaken or planned in the area, e.g. concerning forest management, timber production and biology/ecology. Upravitelji su svjesni relevantnih istraživanja koja se poduzimaju i laniraju u području npr. gospodarenja šumama, proizvodnje drva i biologije/ekologije.	Discussions with managers Razgovor s upraviteljem
Indicator 7.2.3	Verifiers & Guidance:
There is a system to review management in relation to socio-economic conditions and	Management plan Osnova gospodarenja

<p>trends.</p> <p>Postoji sistem kojim se može utjecati na izmjene gospodarenja sukladno socio-ekonomskim uvjetima i kretanjima (trendovima)</p> <p>SLIME:</p> <p>There is evidence that scientific and technical developments and results of monitoring are incorporated into revisions of plans.</p> <p>Postoji dokaz da su naučna i tehnička dostignuća i rezultati nadzora uključeni u reviziju politika, procedura i planova.</p>	<p>Discussions with managers Razgovor s upraviteljem</p>
<p>Indicator 7.2.4</p> <p>There is evidence that significant findings of such research, as well as the results of monitoring by the forest management enterprise, are incorporated into updated policies, plans and procedures.</p> <p>Postoje dokazi da su važna saznanja iz tih istraživanja kao i rezultati praćenja od strane poduzeća za gospodarenje šumama uključeni u nadopunjene politike, planove i procedure.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Osnova gospodarenja Discussions with managers Razgovor s upraviteljem</p>
<p>Criterion 7.3 Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan</p> <p>Potrebno je osigurati adekvatnu obuku i nadzor šumskim radnicima radi mjerodavnog izvršenja plana gospodarenja.</p>	
<p>Indicator 7.3.1</p> <p>Managers and supervisors shall have qualification, training or experience appropriate to the scale and intensity of the operation sufficient to enable them to plan and organise forest operations and other elements of the management plan.</p> <p>Upravitelji i nadzornici imati će kvalifikacije, proći edukacije te imati iskustvo potrebno na poslovima planiranja i organiziranja radnih operacije te ostalih elemenata osnova gospodarenja.</p> <p>SLIME:</p> <p>Forest workers at all levels of skill and responsibility are appropriately trained in the tasks they are assigned to.</p> <p>Radnici svih obrazovnih profila su adekvatno obučeni za zadatke koji su im dodeljeni</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>ILO Convention 142, Code of Practice on Safety (1988) or equivalent national legislation. ILO Konvencija 142, Zaštita na radu (1988) ili nacionalna legislativa Skills certificates, records of training Podaci o osposobljavanju Field observation Zapažanja na terenu Interviews with workers or unions Razgovori s radnicima ili sindikatima</p>
<p>Indicator 7.3.2</p> <p>All workers receive training appropriate to their tasks and responsibilities.</p> <p>Svi radnici su prošli obuku u skladu sa njihovim zadaćama i odgovornostima.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Training procedures documented Dokumentirane procedure obuke. Training records Podaci o obuci Employee consultation Razgovori sa zaposlenicima</p>

<p>Indicator 7.3.3</p> <p>There are records of training provided to forest workers.</p> <p>Postoje podaci o obuci šumskih radnika.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Training procedures documented Dokumentirane procedure obuke Training records Podaci o obuci Employee consultation Razgovori sa zaposlenicima</p>
<p>Indicator 7.3.4</p> <p>Appropriate to the scale and intensity of the operation there is a policy for training, qualifications, and recruitment that includes skill and experience the basis for recruitment, placement, training and advancement of staff at all levels.</p> <p>Sukladno radnom mjestu postoje propisi o potrebnom obrazovanju i usavršavanju koji uključuju vještine i znanja potrebne za obavljanje tog posla.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Policy Politike</p>
<p>Criterion 7.4 While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1 above.</p> <p>Poštujući povjerljivost informacija, uprava šuma mora dati javnosti na uvid sažetak osnovnih elemenata plana gospodartenja, uključujući one navedene u kriteriju 7.1.</p>	
<p>Indicator 7.4.1</p> <p>A summary of management activities is available to all interested parties, within the accepted indicators of commercial confidentiality.</p> <p>[N.B. A summary of the main elements of the management plan listed in Criterion 7.1 above will be included in Soil Association's public summary of the evaluation, if a certificate is awarded]</p> <p>Sažetak gospodarskih aktivnosti je raspoloživ svim zainteresiranim stranama unutar prihvaćenih normi poslovne tajnosti. (Nota bene: Sažetak glavnih elemenata osnove gospodarenja navedene u kriteriju 7.1 će biti uključene u javni sažetak ocjenjivanja od strane Soil Association u slučaju izdavanja certifikata)</p> <p>SLIME:</p> <p>The management plan, or a summary of it (which includes the information required by Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is available for the public to see on request.</p> <p>Plan gazdovanja ili njegov rezime (koji uključuje informacije navedene u Indikatorima 7.1.2 i 7.1.11) je dostupan javnosti</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Availability of information Dostupnost informacija</p> <p>SLIME:</p> <p>Management Plan is available Plan gazdovanja je dostupan</p>

PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT:**NADZOR I PROCJENA**

Monitoring shall be conducted - appropriate to the scale and intensity of forest management - to assess the condition of the forest, yields of forest products, chain of custody, management activities and their social and environmental impacts. /

Potrebno je vršiti nadzor koji odgovara razini i intenzitetu gospodarenja šumom radi procjene stanja šume, prinosa šumskih proizvoda, proizvodnog lanca, i gospodarskih aktivnosti i njihovog društvenog i ekološkog utjecaja. .

Criterion 8.1 The frequency and intensity of monitoring should be determined by the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment. Monitoring procedures should be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessments of change. /

Učestalost i intenzitet nadzora treba biti određen intenzitetom gospodarskih aktivnosti u šumi, kao i složenošću i osjetljivošću okoliša na koji se djeluje. Postupci nadzora trebaju biti dosljedni i moraju se ponavljati tokom vremena kako bi se mogli usporediti rezultati i procijeniti promjene.

Indicator 8.1.1

There is a system for monitoring the impacts of forest operations on the site.

Postoji sustav nadzora utjecaja šumarskih postupaka na stanište

Verifiers & Guidance:

Information may be available in the management plan or supporting documents

Informacije mogu biti dostupne u osnovi gospodarenja ili pratećim dokumentima

Indicator 8.1.2

The frequency and expense of monitoring is appropriate to the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment.

Učestalost i opseg nadzora odgovara veličini i intenzitetu šumskogospodarskih zahvata te relativnoj složenosti i krhkosti utjecanog okoliša

SLIMF:

Monitoring should be done in a consistent and replicable way over time to allow comparison of results and assessment of change.

Nadzor se treba obavljati konzistentno i na način koji se može dosljedno ponavljati tokom vremena kako bi se omogućilo poređenje rezultata i procena promena.

Verifiers & Guidance:

As above

Isto

Monitoring system justified

Opravdani sustav nadzora

SLIMF:

Manager's field notes

Manager's description of how monitoring is done.

Zapisnici sa terena napravljeni od strane organizacije

Opis obavljanja nadzora napravljen od strane organizacije

Indicator 8.1.3

Procedures are consistent and replicable over time to allow comparison and assessment of change.

Procedure su dosljedne i ponavljaju se tijekom vremena kako bi se mogle raditi usporedbe i procijenile promjene.

Verifiers & Guidance:

As above

Isto

Indicator 8.1.4

Monitoring records are maintained in a well-ordered, up-to-date and accessible form.

Podaci o nadzoru se održavaju na dobro uređen,

Verifiers & Guidance:

As above

Isto

ažuran i pristupačan način.	
<p>Criterion 8.2 a) Forest management <u>should</u> include the research and data collection needed to monitor, at a minimum, the following indicators:</p> <p>a) yield of all forest products harvested;</p> <p>Gospodarenje šumom treba uključivati i istraživanje i sakupljanje podataka potrebnih za nadzor, i to minimalno slijedećih pokazatelja:</p> <p>a) Prinosa svih šumskih proizvoda koji se iskorištavaju.</p>	
<p>Indicator 8.2.1</p> <p>Yields of all forest products harvested are recorded.</p> <p>Bilježe se svi šumski proizvodi koji se iskorištavaju.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Production records Podaci o proizvodnji</p>
<p>Criterion 8.2 b</p> <p>b) Growth rates, regeneration and condition of the forest.</p> <p>b) Veličine prirasta, obnove i stanja šume,</p>	
<p>Indicator 8.2.2</p> <p>Where standard growth models or information on regeneration of commercial species is not known, there is a programme in place to collect detailed information for future management.</p> <p>Tamo gdje nema pouzdanih podataka o obnovi i veličini prirasta gospodarskih vrsta, postoji prikladan program za prikupljanje detaljnih podataka za buduće gospodarenje.</p> <p>SLIMF:</p> <p>The manager knows what information they need in order to judge progress towards their objectives. The information is collected and recorded.</p> <p>In all cases this will include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Amount of products harvested ▪ Effects of operations as identified under C6.1 ▪ Changes in features identified under C6.2 ▪ At least annual monitoring of high conservation values identified under C 9.1 ▪ Invasive exotic species <p>Postoje znanja o neophodnim informacijama koje su potrebne za ocenu napredovanja ka ostavrenju ciljeva. Ove informacije se prikupljaju u beleže.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Količini proizvoda koji se iskorištavaju ▪ Efektima aktivnosti kao što je navedeno u K6.1 ▪ Promenama u karakteristikama kao što je navedeno u K6.2 ▪ Najmanje godišnji nadzor šuma visoke zaštitne vrednosti kao što je navedeno u K9.1 ▪ Invazivnim autohtonim vrstama 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Existence of reliable data on regeneration and growth rates Postojanje pouzdanih podataka o obnovi i veličini prirasta A documented programme for collection of data Dokumentirani program za prikupljanje podataka</p> <p>SLIMF:</p> <p>Discussions with forest manager. Evidence of the manager's knowledge of the forest and proactive approach to field observation and field notes Review of manager's field notes, observations or reports on HCVs. Available maps and reports from other sources Razgovor sa organizacijom koja gazduje šumom, Dokazi o poznavanju šume , i proaktivan pristup terenskim opažanjima i beleškama Pregled beleški, zapažanja ili izveštaja o HCV Dostupne karte i izveštaji iz drugih izvora.</p>
<p>Indicator 8.2.3</p> <p>The condition of the forest (presence of pests, diseases, evidence of soil compaction, erosion</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of regular monitoring Podaci o redovnom praćenju SLIMF:</p>

<p>etc) is regularly monitored and reviewed.</p> <p>Stanje šume (pristnost štetnika, bolesti, zbijanje tla, erozije itd) se redovno prati i pregledava</p> <p>SLIMF:</p> <p>The sustainable harvest levels of non-timber forest products is known</p> <p>Poznat je održiv nivo korišćenja ne-drvnih šumskih proizvoda.</p>	<p>Interviews with the Forest Manager and field observations</p> <p>intervju i zapažanja na terenu</p>
<p>Criterion 8.2 c</p> <p>c) Composition and observed changes in the flora and fauna.</p> <p>c) Sastav i uočene promjene na flori i fauni,</p>	
<p>Indicator 8.2.4</p> <p>Conservation areas (see 6.2) are regularly monitored to ensure that there is no evidence of deterioration or disturbance.</p> <p>Zaštićena područja (vidi 6.2.) se redovno prate kako bi se osiguralo da nema dokaza o pogoršanju i poremećajima.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring procedure</p> <p>Procedure praćenja</p> <p>Monitoring data</p> <p>Podaci iz praćenja</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with Forest Managers</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom</p>
<p>Indicator 8.2.5</p> <p>Forest managers provide for monitoring of the effects of forestry operations on plant and animal species, including aquatic habitats (names, abundance, distribution, habitat requirements, biology, ecology, behaviour), commensurate with the extent and intensity of the forest management, and the rarity and fragility of the forest ecosystem and known species within it..</p> <p>Upravitelji šume provode praćenje učinaka šumarskih zahvata na biljne i životinjske vrste, uključujući i vodna staništa (imena, pokrovnosti, distribucija, zahtjevi staništa, biologija, ekologija, ponašanja) u skladu s opsegom i intenzitetom gospodarenja šumom te rijetkošću i krhkoošću šumskog ekosustava i poznatih vrsta koje se u njemu nalaze.</p> <p>SLIMF:</p> <p>The forest manager is aware of the social impacts of operations and mitigate these where they are negative</p> <p>Postoji svest o socijalnom uticaju aktivnosti i smanjenje njihovog negativnog uticaja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring data</p> <p>Interviews with Forest Managers and consultation with local communities</p> <p><i>The intent of the indicator is to ensure that long term trends in terms of the social and bio-physical environments can be measured. Specific indicators that can provide this information need to be identified.</i></p> <p>Podaci monitoringa</p> <p>Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i konsultacija sa lokalnim zajednicama</p> <p><u>Namera definisanja ovog indikatora je da se obezbedi mogućnost da se izmere dugoročni trendovi u smislu društvene i bio-fizičke životne sredine. Potrebno je identifikovati specifične indikatore koju mogu da pruže ovu informaciju.</u></p>
<p>Criterion 8.2 d</p> <p>d) Environmental and social impacts of harvesting and other operations.</p> <p>d) Ekološki i društveni utjecaj iskorištavanja i drugih aktivnosti,</p>	
<p>Indicator 8.2.6</p> <p>There are meetings with representatives of local communities, at which any concerns regarding the impacts (social or environmental) are</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Records of meetings with representatives of local communities (see also 4.4.1)</p> <p>Podaci o sastancima s predstavnicima lokalnih zajednica (vidi i</p>

<p>recorded.</p> <p>Odražavaju se sastanci s predstavnicima lokalnih zajednica na kojima se bilježe svi problemi vezani uz društvene i ekološke utjecaje.</p>	4.4.1)
<p>Indicator 8.2.7</p> <p>Monitoring programmes are designed, documented and implemented to collect data related to environmental impacts. Such data might relate to: water quality, seasonal water flow, fish populations, wildlife populations.</p> <p>Programi praćenja su osmišljeni, dokumentirani i provedeni za prikupljanje podataka u vezi svih pitanja postavljenih od lokalne zajednice. Ti se podaci mogu ticati: kvalitete vode, sezonskih dotoka vode, populacije riba i divljači itd</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented procedures Dokumentirane procedure Monitoring data <i>Podaci praćenja</i></p>
<p>Criterion 8.2 e</p> <p>e) Costs, productivity, and efficiency of forest management.</p> <p>e) Troškove, produktivnost i efikasnost gospodarenja šumom.</p>	
<p>Indicator 8.2.8</p> <p>There are clear accounts for the forest enterprise.</p> <p>Poduzeće za gospodarenje šumama vodi čiste račune.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Accounts</i> <i>(see also 5.1)</i> <i>Računi (vidi i 5.1)</i></p>
<p>Indicator 8.2.9</p> <p>There is an evaluation of the productivity and efficiency of the forest management enterprise.</p> <p>Postoje evaluacije produktivnosti i učinkovitosti tvrtke za upravljanje šumama.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Accounts Računi Annual review Godišnja izvješća Discussion with forest managers Razgovori s upraviteljima šumama</p>
<p>Criterion 8.3</p> <p>Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organisations to trace each forest product from its origin, a process known as the “chain of custody.”</p> <p>Upravitelj šume mora osigurati dokumentaciju kako bi se nadzornim organizacijama i onima koje izdaju certifikate omogućilo utvrđivanje porijekla svakog šumskog proizvoda u procesu koji se naziva “nadzirani lanac”.</p>	
<p>Indicator 8.3.1</p> <p>Forest products that are to sold as certified are readily identifiable as originating from the evaluated forest. This may be achieved through physical marking of the timber, a system of paper control, daily or weekly production records, or a combination of these and similar techniques.</p> <p>Šumski proizvodi koji se prodaju kao certificirani se mogu lako prapoznati da potječu iz ocijenjene šume. Ovo se može postići označavanje drva,</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Procedure documented</i> <i>Dokumentirane procedure</i></p>

sustavom kontrolnih dokumenata, podacima o dnevnoj i tjednoj proizvodnji te kombinacijom ovih i sličnih tehnika.		
<hr/>		
Indicator 8.3.2	<p>The forest management enterprise maintains control of the chain of custody of the timber up to the point of sale.</p> <p>Poduzeće za gospodarenje šumama odražava kontrolu nadziranog lanca za drvo sve do mjesta prodaje</p>	Verifiers & Guidance: Procedure documented Dokumentirane procedure
<hr/>		
Indicator 8.3.3	<p>Invoices issued for certified timber sales specify:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The source of the certified timber - the date of sale - the quantity of certified timber sold - the specifications (species, dimensions, quality) of certified timber sold - the point at which the buyer shall take control of the chain of custody of the certified timber - certification code - correspond to details on delivery documents <p>Fakture izdane za certificirano drvo specificiraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvor certificiranog drva - datum prodaje - količinu prodanog drva - specifikacije (vrsta, dimenzije, kvaliteta) za prodano certificirano drvo - točku u kojoj će kupac preuzeti kontrolu nadziranog lanca certificiranog drva - odgovaraju podacima s otpremnica/transportnih dokumenata 	Verifiers & Guidance: Records Podaci
<hr/>		
Criterion 8.4	<p>The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan.</p> <p>Rezultati nadzora se moraju uključiti u izvršenje i reviziju osnove gospodarenja</p>	
Indicator 8.4.1	<p>There is a system that demonstrates how the results of monitoring are incorporated into the revision of management plans.</p> <p>Postoji sistem kojim se rezultati praćenja ugrađuju u revidirane osnove gospodarenja.</p>	Verifiers & Guidance: Management plan Osnova gospodarenja Procedure documented Dokumentirane procedure Discussion with manager Razgovor s upraviteljima
<hr/>		
Indicator 8.4.2	<p>There is evidence to demonstrate that proposed changes to management are implemented.</p> <p>Postoje dokazi da su predložene izmjene u gospodarenju implementirane</p>	Verifiers & Guidance: Management plan Osnova gospodarenja Discussion with manager Razgovor s upraviteljima

<p>Criterion 8.5</p>	<p>While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2. /</p> <p>Poštivajući povjerljivost informacija, uprava šuma mora dati javnosti na uvid sažetak rezultatanadzora, uključujući one navedene u kriteriju 8.2.</p>
<p>Indicator 8.5.1</p> <p>Forest managers agree to make the results and/or a summary of the monitoring programmes available to all interested parties, within the accepted indicators of commercial confidentiality, on request.</p> <p>Upravitelji šume se slažu da se rezultati programa praćenja daju na raspolaganje na njihov zahtjev svim zainteresiranim stranama, unutar prihvaćenih normi o poslovnoj povjerljivosti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring summary Izvešće praćenja</p>
<p>PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS:</p> <p>Management activities in high conservation value forests shall maintain or enhance the attributes, which define such forests. Decisions regarding high conservation value forests shall always be considered in the context of a precautionary approach. Gospodarske aktivnosti u šumama visoke vrijednosti očuvanja moraju održavati i poboljšati karakteristike koje definiraju takve šume. Odluke u svezi šuma visoke vrijednosti očuvanja moraju se uvijek donositi s dozom opreza.</p> <p>High Conservation Value Forests are those that possess one or more of the following attributes:</p> <p>a) forest areas containing globally, regionally or nationally significant :</p> <ul style="list-style-type: none"> - concentrations of biodiversity values (e.g. endemism, endangered species, refugia); and/or - large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance <p>b) forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems</p> <p>c) forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control)</p> <p>d) forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health) and/or critical to local communities' traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in Cupertino with such local communities).</p> <p>Šume visoke vrijednosti očuvanja su one koje posjeduju neke od sljedećih osobina:</p> <p>a) šumske površine koje sadrže globalno, regionalno i nacionalno značajne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentracije vrijednosti biodiverziteta (npr. endemizme, ugrožene vrste, refugije) i/ili - velike šumske krajolike koji su sadržane ili sadrže gospodarsku jedinicu gdje postoje zdrave populacije većine ili svih autohtonih vrsta u prirodnim oblicima distribucije i rasprostranjenosti <p>b) šumske površine koje su u ili sadrže rijetke, osjetljive ili ugrožene ekosustave</p> <p>c) šumske površine koje pružaju osnovne usluge prirodi u kriznim situacijama (npr. zaštita razvođa, kontrola erozije)</p> <p>d) šumske površine koje su fundamentalne po pitanju osnovnih potreba lokalnog stanovništva (npr. sredstva za život, zdravlje) i/ili su kritične za tradicionalni kulturni identitet lokalnih zajednica (područja kulturnog, ekološkog, ekonomskog ili religioznog značenja za takve lokalne zajednice).</p>	
<p>Criterion 9.1</p>	<p>Assessment to determine the presence of the attributes consistent with High Conservation Value Forests will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management</p> <p>Potrebno je napraviti procjenu kojom se ustanovljuje postojanje karakteristika znakovitih za šume visoke vrijednosti očuvanja ovisno o opsegu i intenzitetu gospodarskih aktivnosti u šumi</p>
<p>Indicator 9.1.1</p> <p>Forest managers are able to provide a definition of High Conservation Value Forest for their</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Results of assessment Rezultati procjene</p>

<p>region.</p> <p>Upravitelji šumama imaju/znaju definiciju 'šuma visoke vrijednosti očuvanja na njihovom području.</p> <p>SLIMF:</p> <p>The FMU has been adequately assessed (in consultation with conservation organisations and regulatory authorities) and any HCVFs and their biological and/or socio-economic or cultural attributes have been identified</p> <p>ŠPP se odgovarajuće procenjuje (u konsultaciji sa organizacijama za zaštitu i regulatornim vlastima) i identifikuju se sve šume visoke zaštitne vrednosti (HCVF) i njihove biološke i/ili socio-ekonomske ili kulturne karakteristike</p>	
<p>Indicator 9.1.2</p> <p>Forest managers have assessed whether High Conservation Value Forests is present in the area under their control.</p> <p>Upravitelji šumama napravili su procjenu eventualnog postojanja šuma visoke vrijednosti očuvanja na području kojim gospodare.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Documented procedures and records</p> <p>Dokumentovane procedure i zapisi</p>
<p>Indicator 9.1.3</p> <p>Areas identified as High Conservation Value Forests are marked on maps.</p> <p>Područja prepoznata kao Šume visoke vrijednosti očuvanja su označene na karti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps</p> <p>Karta</p>
<p>Criterion 9.2 The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof.</p> <p>Savjetodavni dio procesa izdavanja sertifikata mora staviti naglasak na uočene karakteristike očuvanosti i opcija za njihovo održavanje.</p>	
<p>Indicator 9.2.1</p> <p>Forest managers shall consult with relevant stakeholders on the identification of High Conservation Values and management options for any High Conservation attributes identified.</p> <p>Upravitelji šumama konzultirati će relevantne dionike prilikom identifikacije šuma visoke vrijednosti očuvanja te o mogućnostima gospodarenja kojim se utječe na identificirane vrijednosti</p> <p>SLIMF:</p> <p>The owner/manager has determined appropriate management prescriptions for the HCVF in consultation with (and acceptable to) conservation organisations and regulatory authorities.</p> <p>Organizacija/vlasnik šume pravi odgovarajuća uputstva za HCVF u konsultaciji sa (koji ih takođe i prihvataju) organizacijama za zaštitu i regulatornim vlastima.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Discussion with forest managers</p> <p>Razgovori s upraviteljima šumama</p> <p>Stakeholder consultation</p> <p>Konzultacije dionika</p>

<p>Criterion 9.3</p>	<p>The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary. /</p> <p>Plan gospodarenja treba uključivati i provoditi posebne mjere kojima se osigurava održavanje i/ili poboljšavanje karakteristike očuvanosti rukovodeći se uvijek principom opreza. Takve mjere se trebaju navesti i u sažetku osnove gospodarenja koji se daje na uvid javnosti</p>
<p>Indicator 9.3.1</p> <p>Specific protection measures are detailed and implemented for identified High Conservation Value areas and/or attributes.</p> <p>Specifične mjere zaštite su detaljizirane i provedene za površine prepoznate kao Šume visoke vrijednosti očuvanja.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Protection measures documented and justified Zaštitne mjere su dokumentirane i opravdane Evidence of implementation Dokaz o provedbi</p>
<p>Indicator 9.3.2</p> <p>The identified protection measures adopt a precautionary approach.</p> <p>Donešene zaštitne mjere imaju 'preventivan' karakter/pristup.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Plan gazdovanja</p>
<p>Indicator 9.3.3</p> <p>The identified protection measures are included in the publicly available management plan.</p> <p>Donešene zaštitne mjere navedene su u javno dostupnim osnovama gospodarenja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Management plan Plan gazdovanja</p>
<p>Criterion 9.4</p>	<p>Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes.</p> <p>Potrebno je vršiti godišnji nadzor kako bi se procijenila efikasnost mjera koje se koriste radi očuvanja i poboljšanja vrijednosti očuvanja šume</p>
<p>Indicator 9.4.1</p> <p>programme of at least annual monitoring, appropriate to the size and vulnerability of the conservation attributes, is implemented.</p> <p>Program minimalno godišnjeg praćenja, u skladu s većinom i ranjivošću vrijednosti očuvanja je proveden.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Monitoring procedure Procedura praćenja Monitoring data Podaci iz praćenja</p>

PRINCIPLE 10. PLANTATIONS:**PLANTAŽE**

Plantations shall be planned and managed in accordance with Principles and Criteria 1 - 9, and Principle 10 and its Criteria. While plantations can provide an array of social and economic benefits, and can contribute to satisfying the world's needs for forest products, they should complement the management of, reduce pressures on, and promote the restoration and conservation of natural forests. / **Plantaže treba planirati i njima upravljati u skladu s Principima i Kriterijima 1 - 9, i Principom 10 i njegovim kriterijima. Budući da plantaže mogu dati niz društvenih i ekonomskih koristi i mogu doprinijeti u zadovoljavanju svjetskih potreba za šumarskim proizvodima, trebaju se koristiti za dopunu gospodarenja, smanjivanje pritiska i promoviranje obnavljanja i zaštite prirodnih šuma.**

Criterion 10.1 The management objectives of the plantation, including natural forest conversion and restoration objectives, shall be explicitly stated in the management plan, and clearly demonstrated in the implementation of the plan. /

Ciljevi gospodarenja plantažama, uključujući ciljeve zaštite i obnove prirodnih šuma moraju se eksplicitno navesti u osnovi gospodarenja i jasno pokazati u njihovoj primjeni.

Indicator 10.1.1

Natural forest conservation and restoration are explicitly included within the management plan objectives for the plantation.

Očuvanje i uspostava prirodnih šuma su eksplicitno uključeni u plan gospodarenja plantažom kao ciljevi gospodarenja

Verifiers & Guidance:

*“Management plan or supporting documents
Osnova gospodarenja ili prateća dokumentacija*

Indicator 10.1.2

Strategies and procedures for achieving these objectives are clearly documented in the management plan, and are effectively implemented.

Strategije i procedure za postizanje ovih ciljeva su jasno dokumentirane u osnovi gospodarenja i djelotvorno se provode.

Verifiers & Guidance:

Management plan or supporting documents
Osnova gospodarenja ili prateća dokumentacija
Field visit
Terenski obilazak

Criterion 10.2 a) The design and layout of plantations should promote the protection, restoration and conservation of natural forests, and not increase pressures on natural forests. **Dizajnom i smještajem plantaža treba se poticati zaštita i obnova prirodnih šuma, a ne povećati pritisak na prirodne šume**

Indicator 10.2.1

Plantation management is designed to maintain or enhance characteristics of adjacent natural forest.

Gospodarenje plantažom na zemljištu koje je prije bila prirodna šuma je zamišljena tako da održava i poboljšava preostale osobine prijašnje prirodne šume.

Verifiers & Guidance:

Management plan or supporting documents
Osnova gospodarenja ili prateća dokumentacija
Situation, design and layout justified from conservation view point
Nacrt I plan opravdani sa stanovišta zaštite

Criterion 10.2b

Wildlife corridors, streamside zones and a mosaic of stands of different ages and rotation periods, shall be used in the layout of the plantation, consistent with the scale of the operation.

Kod smještaja plantaža potrebno je primjenjivati koridore za divljač, zone vodotokova, te mozaik

satojina različite starosti i ophodnje, koji odgovaraju razini aktivnosti.	
<p>Indicator 10.2.2</p> <p>Policies and procedures are implemented which ensure that:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a mosaic of stand ages and rotations are creayed and maintained; - wildlife corridors are provided; - where there are corridors of natural vegetation by streamsides or in gullies these are protected from planting and harvesting operations, and developed into streamside reserved areas; (see 6.2 and 6.3 for other indicators) <p>Implementirane su procedure koje osiguravaju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kada postoje koridori prirodne vegetacije uz vodotokove ili u vododerinama, da su oni zaštićeni od aktivnosti sadnje i - skorištavanja i da se razvijaju kao površine za zaštitu vodotokova; - susjedne trajno ili povremeno plavljene površine su uključene u površine za zaštitu vodotokova umjesto da su zasađene; - ne provodi se isušivanje vodenih površina kako bi se omogućila sadnja (vidjeti 6.2 i 6.3) 	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documented policies and procedures</i> <i>Dokumentirane politike i procedure</i> <i>Field inspection</i> <i>Pregled na terenu</i></p>
<p>Criterion 10.2c</p> <p>The scale and layout of plantation blocks shall be consistent with the patterns of forest stands found within the natural landscape.</p> <p>Razina i smještaj pojedinih blokova plantaža trebaju biti u skladu sa izgledom staništa u prirodnom krajoliku.</p>	
<p>Indicator 10.2.3</p> <p>Both general siting and internal design of plantations are in harmony with the landscape of the area.</p> <p>Sam opći smještaj i unutarnje oblikovanje plataža je u skladu s krajolikom područja</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Planning procedures Procedure planiranja Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Criterion 10.3</p> <p>Diversity in the composition of plantations is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity <u>may</u> include the size and spatial distribution of management units within the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures.</p> <p>Treba davati prednost raznovrsnosti u sastavu kako bi se pojačala ekonomska, ekološka i društvena stabilnost. Takva raznolikost uključuje veličinu i prostornu distribuciju gospodarskih jedinica, broj i genetski sastav vrsta, dobne razrede i strukture</p>	
<p>Indicator 10.3.1</p> <p>Management planning includes evaluation of economic, ecological and social stability.</p> <p>Osnove gospodarenja uključuju ocjene ekonomske, ekološke i socijalne stabilnosti.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Evidence of consideration given to use of species valued by local people Dokaz o uzimanju u obzir vrsta cijenjenih od lokalnih ljudi</p>

<p>Indicator 10.3.2</p> <p>Management promotes diversity of plantation size and distribution in the landscape.</p> <p>Gospodarenje promovira plantaže različitih veličina i distribucije u okolišu.</p> <p>SLIMF:</p> <p>Maximum clear-cut size is defined and justified.</p> <p>Maksimalna veličina čistih seča je definisana i opravdana.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Landscape design plans Planovi uređenja okoliša</p> <p>Field inspection Pregled na terenu</p> <p>SLIMF:</p> <p>Interviews with Forest Managers and field observations Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i zapažanja na terenu</p>
<p>Indicator 10.3.3</p> <p>Management makes provision for the use of a variety of tree species and provenances or other plants.</p> <p>Gospodarenje predviđa korištenje različitih drvenastih vrsta, ali i drugih biljaka.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Evidence of consideration given to use of species valued by local people Dokaz o razmatranju vrsta koje će biti zasađene</p> <p>Species/provenance lists Vrste / popis provenijencija</p>
<p>Indicator 10.3.4</p> <p>Management makes provision for age and structural diversity of plantation in the landscape.</p> <p>Gospodarenje predviđa raznodobne i strukturno različite plantaže u okolišu</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Evidence of restructuring in even aged plantations Dokaz restrukturiranja ujednodobnim plantažama</p> <p>Age structure evaluation Ocjena dobne strukture</p> <p>Field inspection Pregled na terenu</p>
<p>Criterion 10.4 The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species are preferred over exotic species in the establishment of plantations and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and adverse ecological impacts. /</p> <p>Odabir vrsta za pošumljavanje se obavlja na osnovi opće prikladnosti za pojedino stanište i mora odgovarati ciljevima upravljanja. Kako bi se pojačala zaštita biološke raznolikosti, kod osnivanja plantaža i obnove degradiranih ekosistema potrebno je dati prednost autohtonim, pred egzotičnim vrstama. Egzotične vrste koje se koriste samo onda kada daju bolje prinose od autohtonih vrsta, potrebno je pažljivo kontrolirati kako bi se otkrio neobičan mortalitet, bolesti i napadi štetnika i nepovoljni ekološki utjecaji.</p>	
<p>Indicator 10.4.1</p> <p>There is a clear justification for the choice of species and genotypes chosen for the plantation, which takes into account the objectives of the plantation, and the climate, geology and soils at the planting sites.</p> <p>Postoji jasno opravdanje za izbor vrsta i genotipova odabranih za plantažu koji uzimaju u obzir ciljeve plantaže, klimu, geologiju i tla na mjestima osnivanja.</p> <p>SLIMF:</p> <p>The species chosen for plantations are suited to the site and matched to the objectives.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Justification of species used Opravdanje za korištene vrste</p> <p>SLIMF:</p> <p>Discussions with manager about plantation objectives Plans for future planting</p> <p>SLIMF:</p> <p>Diskusija sa organizacijom o ciljevima plantaža Planovi o budućoj sadnji</p>

<p>Indicator 10.4.2</p> <p>Where an exotic species has been selected this choice must be explicitly justified. The best alternative native species must have been identified, and reasons be given for its rejection.</p> <p>Tamo gdje j e izabrana egzotična vrsta taj izbor mora biti opravdan. Mora biti prepoznata najbolja akternativna domaća vrsta i moraju biti dani razlozi za njeno odbijanje.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Record of assessment Podaci o procjeni</p>
<p>Indicator 10.4.3</p> <p>Before any exotic species is planted an assessment must have been carried out as to the risk that it will become invasive in the surrounding area. Invasive exotics are not planted.</p> <p>Prije sadnje bilo koje egzotične vrste, mora biti napravljena procjena o riziku da ona postane invazivna u okolnom području. Invazivne vrste se ne sade.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Record of assessment Podaci o procjeni</p>
<p>Criterion 10.5 A proportion of the overall forest management area, appropriate to the scale of the plantation and to be determined in regional standards, shall be managed so as to restore the site to a natural forest cover. /</p> <p>Jednim dijelom cjelokupnog područja gospodarenja šumom, u skladu s veličinom plantaža i koji je utvrđen regionalnim standardima treba gospodariti tako da se restaurira prirodni šumski pokrov</p>	
<p>Indicator 10.5.1</p> <p>Consistent with Criterion 6.2b, at least 10% of the area of the plantation must be managed to enhance its natural characteristics and with biodiversity as a major objective.</p> <p>Dosljedno Kriteriju 6.2b, barem 10 % površine plantaže mora se gospodariti radi poboljšanja prirodnih osobina i s biodiverzitetom za glavnim ciljem</p> <p>SLIMF:</p> <p>Improvements to the ecological value of the plantation are made where conservation features exist.</p> <p>poboljšanje ekološke vrednosti plantaža gde postoje prekinute vrednosti</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps Karte Field inspection Pregled na terenu Justification of total areas managed for natural forest restoration Opravdanje ukupnih površina namijenjenih za restauraciju u prirodne šume</p> <p>SLIMF:</p> <p>Field observations of conservation features Plans for future improvements Zapažanja na terenu mogućnosti zaštite Planovi za buduća poboljšanja</p>
<p>Indicator 10.5.2</p> <p>Consistent with Criterion 6.2b, at least 5% of the area of the plantation should be managed to restore the area ultimately to a natural forest cover.</p> <p>Sukladno Kriteriju 6.2b, s barem 5 % površine plantaže treba gospodariti s konačnim ciljem: povrati prirodni šumski pokrov.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Maps Karte Field inspection Pregled na terenu Justification of total areas managed for natural forest restoration Opravdanje ukupnih površina namijenjenih za restauraciju u prirodne šume</p>

<p>Criterion 10.6</p>	<p>Measures shall be taken to maintain or improve soil structure, fertility and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or substantial deviation from stream course drainage patterns/</p> <p>Potrebno je poduzimati mjere kako bi se očuvao i poboljšao sastav tla, plodnost, i biološka aktivnost. Tehnike i količina sječe, konstrukcija i održavanje cesta i vlaka i odabir vrsta ne smiju dovesti do dugoročne degradacije tla ili nepovoljnih utjecaja na kvalitetu vode, količinu ili značajnija odstupanja u koritima vodotokova i načinima odvodnjavanja</p>
<p>Indicator 10.6.1</p> <p>Means to protect soils are explicitly detailed in management plans or supporting documents.</p> <p>Načini zaštite tala eksplicitno su opisani u osnovama gospodarenja ili popratnim dokumentima</p> <p>Small growers and SLIMF can demonstrate their efforts to get access to adequate information on soil types occurring within the managed area.</p> <p>Mali uzgajivači i SLIMF ukazuju na uložene napore za dobijanje pristupa odgovarajućim informacijama o tipovima zemljišta koji se nalaze u području kojim se gazduje.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Interviews with Forest Managers and local experts. Documented site information. Evidence that site information is being used in planning of operations. Razgovori sa organizacijom zaduženom za gazdovanje šumom i lokalnim stručnjacima. Dokumentovane informacije o lokaciji Dokaz da se informacije o lokaciji koriste za planiranje operacija</p>
<p>Indicator 10.6.2</p> <p>Plans and procedures for reforestation after harvesting are designed to minimise exposure of bare soil, and to ensure that trees are re-established as rapidly as possible.</p> <p>Planovi i procedure za pošumljavanje poslije sječe su zamišljeni tako da svedu na minimalnu mjeru izlaganje golog tla i da osiguraju da se što je prije moguće ponovo ustanovi sastojina.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Procedure documented Dokumentirane procedure Field inspection Pregled na terenu.</p>
<p>Indicator 10.6.3</p> <p>There is no evidence of site degradation in the field.</p> <p>Nije uočene degardacija tala na običenim lokacijama.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Site visit Terenski obilazak.</p>

<p>Criterion 10.7</p>	<p>Measures shall be taken to prevent and minimise outbreaks of pests, diseases, fire and invasive plant introductions. Integrated pest management shall form an essential part of the management plan, with primary reliance on prevention and biological control methods rather than chemical pesticides and fertilisers. Plantation management should make every effort to move away from chemical pesticides and fertilisers, including their use in nurseries. The use of chemicals is also covered in Criteria 6.6 and 6.7. /</p> <p>Potrebno je poduzimati mjere kako bi se spriječile i svele na najmanju mjeru napadi štetnika, bolesti, vatra i razvoj invazivnih biljnih vrsta. Integralna zaštita šuma treba činiti važnu ulogu u osnovi gospodarenja s primarnim oslanjanjem na prevenciju i biološke metode kontrole radije nego na pesticide i gnojiva. Gospodarenje plantažom se treba potruditi da se što više odmakne od pesticida i gnojiva uključujući njihovu upotrebu u rasadnicima. Korištenje kemijskih sredstava je također regulirano Kriterijima 6.6 i 6.7.</p>
<p>Indicator 10.7.1</p> <p>There is a documented integrated pest management strategy.(see 6.6a, b and c for further indicators related to chemical use)</p> <p>Postoji dokumentirana stragija integralne zaštite šuma.(vidi 6.6a, b i c za daljnje norme vezan uz upotrebu kemijskih sredstava</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documents</i> <i>Dokumenti</i></p>
<p>Indicator 10.7.2</p> <p>The need for fire management and control has been properly evaluated and is documented (see 7.1f).</p> <p>Potreba za zaštitu od požara je ispravno procijenjena i dokumentirana (vidi 7.1f).</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documents</i> <i>Dokumenti</i></p>
<p>Indicator 10.7.3</p> <p>Measures are taken to control or eradicate exotic invasive plants</p> <p>Mjere su poduzete za kontrolu i iskorijenjivanje egzotičnih invazivnih vrsta.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Field inspection Pregled na terenu</p> <p><i>Documents</i> <i>Dokumenti</i></p>
<p>Indicator 10.7.4</p> <p>There is a strategy to minimise use of chemical pesticides and fertilisers in plantations and nurseries.</p> <p>Postoji strategija kojom se planira smanjenje korištenja kemijskih pesticida i umjetnih gnojiva na plantažama I u rasadnicima.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Documents</i> <i>Dokumenti</i> <i>Field inspection</i> <i>Pregled na terenu</i></p>

<p>Criterion 10.8</p> <p>Appropriate to the scale and diversity of the operation, monitoring of plantations, shall include regular assessment of potential on-site and off-site ecological and social impacts, (e.g. natural regeneration, effects on water resources and soil fertility, and impacts on local welfare and social well-being), in addition to those elements addressed in principles 8, 6 and 4. No species should be planted on a large scale until local trials and/or experience have shown that they are ecologically well-adapted to the site, are not invasive, and do not have significant negative ecological impacts on other ecosystems. Special attention will be paid to social issues of land acquisition for plantations, especially the protection of local rights of ownership, use or access.</p> <p>Nadzor plantaža koji odgovara razini i raznolikosti aktivnosti uključuje i redovite procjene potencijalnih ekoloških i društvenih učinaka na i oko mjesta djelovanja (npr. prirodna obnova, utjecaji na vodne resurse i plodnost tla, utjecaji na društvenu dobrobit), kao dodatak elementima koji su navedeni u Principima 8, 6 i 4. Ne smije se u većoj mjeri primjenjivati niti jedna vrsta dok lokalni pokusi i/ili iskustvo ne pokažu da ekološki odgovaraju određenom položaju, te da nisu invazivne i nemaju značajniji negativan ekološki učinak na druge ekosisteme. Posebnu pažnju treba posvetiti društvenim pitanjima dobivanja zemlje za plantaže , naročito zaštitu lokalnih prava vlasništva, korištenja i pristupa</p>	
<p>Indicator 10.8.1</p> <p>There is no large scale planting of species that have not been shown to be appropriate to the site on the basis of local trials or experience.</p> <p>Ne osnivaju se velike plantaže onih vrstakoje su se pokazale nepogodnima za određeno područje (u pokusima ili iz iskustva).</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Records of assessments</i></p> <p><i>Izvešća o ocjenjivanju</i></p> <p><i>Management plan or supporting documents</i></p> <p><i>Plangospodarenja I popratni dokumenti</i></p>
<p>Indicator 10.8.2</p> <p>Plantations are not established on sites of important or sensitive ecosystems; areas of high or unique biological diversity; planned conservation or protection areas or where there are possible adverse effects on an important water catchment area.</p> <p>Plantaže se ne osnivaju na staništima s važnim i osjetljivim ekosustavima, područjima visoke i jedinstvene biološke raznolikosti, područjima planiranim za očuvanje i zaštitu ili tamo gdje su mogući suprotni efekti na području razvođa.</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Planning procedure</i></p> <p><i>Procedure planiranja</i></p> <p><i>Consultation with local biologists</i></p> <p><i>Konzultacije s lokalnim biologima</i></p>
<p>Indicator 10.8.3</p> <p>All new plantations or new plantings greater than 5 000 ha are subject to a formal environmental and social impact assessment. (See Criterion 4.4 for related indicators)</p> <p>Za sve nove plantaže ili nova pošumljavanja na površini većoj od 5000 ha potrebna je formalna procjena utjecaj na okoliš i društvo. (vidjeti također Kriterij 4.4)</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p>Social impact assessment</p> <p>Procjena utjecaja na društvo</p> <p>Environmental impact assessment</p> <p>Procjena utjecaja na okoliš</p>

Criterion 10.9	<p>Plantations established in areas converted from natural forests after November 1994 normally shall not qualify for certification. Certification may be allowed in circumstances where sufficient evidence is submitted to the certification body that the manager/owner is not responsible directly or indirectly of such conversion.</p> <p>Plantaze koje su osnovane pretvaranjem područja prirodnih šuma poslije studenog 1994. godine nisu obično kvalificirane za dobivanje certifikata. Izdavanje certifikata se može dozvoliti u okolnostima kada se tijelu za izdavanje certifikate podnese dovoljno dokaza da upravitelj/vlasnik nije direktno ili indirektno odgovoran za takvu prenamjenu</p>
<p>Indicator 10.9.1</p> <p>The plantation is not established on land converted from natural forest after November 1st 1994 (but see 6.10 and 10.9), unless there is clear evidence that the current owner(s) and manager(s) were not directly or indirectly responsible for the conversion.</p> <p>Plantaza nije osnovana konverzijom na zemljištu koje je pripadalo prirodnim šumama nakon 1. studenog 1994. (ali vidi 6.10. i 10.9.) osim ako ima čvrstih dokaza da sadašnji vlasnik(ci) i upravitelj(i) nisu direktno ili indirektno odgovorni za konverziju</p>	<p>Verifiers & Guidance:</p> <p><i>Evidence of previous land use</i> <i>Dokaz o prijašnjem korištenju zemljišta</i></p> <p><i>Date of planting</i> <i>Datum pošumljavanja</i></p>